

РП 4

Проект ВЕСАН

“Балканско епидемиологично проучване на насилие и пренебрегване на деца”

Номер на договора: 223478,
Проект в сътрудничество

Югозападен университет „Неофит Рилски“, Благоевград

Октомври, 2012

ПРОУЧВАНЕ: НАБЛЮДЕНИЕ НА СЛУЧАЙ (CBSS): БЪЛГАРИЯ. ДОКЛАД

В рамките на резултатите по дейност 4.2: “Честота на съобщените и/или разкрити случаи на насилие и пренебрегване на деца, видове насилие и пренебрегване на деца и социодемографски характеристики на семействата в 9 балкански страни”; резултатите по дейност 5.4: “Десет доклада за резултатите от проучванията (9 национални и 1 общ за балканските страни)” за подготовката на 4.2: “Доклад за честота (на национално и балканско ниво) на съобщените случаи на насилие и пренебрегване на деца”

Информация за доклада

Проект

Абревиатура на проекта:	BECAN
Заглавие на проекта:	Балканско епидемиологично проучване на насилие и пренебрегване на деца
Номер на договора:	223478
Схема на финансиране:	Проект в сътрудничество
Начална дата на проекта:	1-10-2009
Продължителност на проекта:	40 месеца
Тема на публичната покана:	Насърчаване на здравословно поведение при деца и юноши, провеждане на проучване в областта на здравните грижи, тенденции при здравословното състояние на населението [HEALTH-2007-3.3-1, 3.1-1, 3.2-7]
Web-site на проекта:	www.becan.eu

Доклад

Номер на крайния продукт (резултат):	4.2 (+ Резултати 4.2 и 5.4)
Име на крайния продукт (резултат)	Доклад за честота (на национално и в рамките на Балканския полуостров ниво) на съобщените случаи на насилие и пренебрегване на деца
Дата за завършване на крайния продукт (резултат):	38 ^и месец
Реална дата на изпълнение:	40 ^и месец
Автори:	Васка Станчева - Попкостадинова
Бенефициент:	Югозападен университет „Неофит Рилски” – Благоевград, България
Номер на работен пакет:	4
Заглавие на работния пакет:	Наблюдение на случай
Ръководител на работния пакет:	INSTITUTE OF CHILD HEALTH - DEPARTMENT OF MENTAL HEALTH & SOCIAL WELFARE
Участници в работния пакет:	CRCA-AL, SWU-BG, UNIZG-HR, UniCIPsy-FYRoM, UBB-RO, FASPER-RS, AAHD-TR, FPN-BiE
Човеко-месеци за крайния продукт (резултат):	311,94 (ICH- GR: 92, CRCA-AL: 11; SWU-BG: 13,18; UNIZG-HR: 34,36; UniCIPsy-FYRoM: 21; UBB-RO: 44,4; FASPER-RS: 40, AAHD-TR: 15; FPN-BiE: 41)
Ниво на разпространение на резултатите:	Публично
Версия:	Финална
Брой страници (+ начална):	60
Ключови думи:	Случай, насилие и пренебрегване на деца (CAN), наблюдение, честота, форми на насилие, грижещ се, извършител, семейство, агенции, услуги, архиви, бази от данни

РЕЗЮМЕ

Насилието и пренебрегването на деца са сериозен проблем на общественото здраве, резултат от взаимодействието на множество фактори, свързани с особеностите на отделния човек, семейството или обществото. Насилието и пренебрегването на деца се срещат във всички социални, културни, религиозни и етнически групи от населението и водят до дългосрочни социални, здравни и финансови последици.

В последните години проблемът за насилието над деца придобива все по-голямо значение сред специалистите и обществеността. Резултатите от изследвания в много страни показват, че то съществува в много по-големи размери, отколкото се предполага.

Въпреки актуалността на проблема, обаче, не съществува точна оценка за неговия обхват и характеристики сред общото население, заради мълчанието, с което са съпроводени случаите на насилие. Причината за това са социалната стигма и липса на координирани действия на национално ниво за мониторинг на случаите на насилие и пренебрегване на деца.

Проектът BECAN бе инициран с цел да се запълни липсата на информация на Балканите за честотата и разпространението на случаи на насилие и пренебрегване на деца сред детско население. В рамките на проекта бе проведено широкомащабно епидемиологично проучване за насилие и пренебрегване на деца в 9 Балкански страни за предоставяне на количествена дефиниция на проблема, която може да се използва от различни сектори за ранно идентифициране на очертаващите се тенденции при случаите на насилие и пренебрегване на деца. Освен това се дава възможност да бъдат формулирани редица препоръки, касаещи превенцията на насилие и пренебрегване на деца и приоритетите, насочени към свързаните рискови фактори. Това би помогнало за планирането на бъдещи услуги за подкрепа и закрила на деца в балканските страни, участващи в проекта.

В България, от създаването на Държавната агенция за закрила на детето през 2001 г. се събира информация за броя и профила на децата, преживели насилие, с които работят социалните работници от отделите за закрила на детето. От 2001 година до 2012 година данните показват, че най-често мястото, където се случва насилието над детето, е семейната среда.

Докато през 2009 и 2010 година основно пренебрегването е било водещ тип насилие, то през следващите две години (2011-2012) водещо е физическото насилие.

В България няма функционираща система за мониториране на случаи на насилие и пренебрегване на деца. Тя все още е в процес на обсъждане и развитие.

Създадената система за идентифициране, регистриране и работа по случаи на насилие на деца в се нуждае от подобряване, най-вече по отношение на координацията между отделните институции и служби, ангажирани с идентификация и интервенции за деца, в риск или жертви на насилие, както и ранното информироване между службите и специалистите от различните области при откриване или дори само при съмнение за наличие на насилие над дете.

Все още голяма част от случаите на деца, преживели насилие не стигат до органите за закрила на детето. Една от най-важните причини е свързана с факта, че работещите с деца специалисти в

различните сфери- образование, здравеопазване, вътрешни работи, не сигнализируют за наличието на такива случаи и не реагират на симптомите, показващи съмнение за наличие на насилие над дете. Това прави неотложна необходимостта от подобряване чувствителността на системата за идентификация и регистриране на случаи на насилие над деца.

В рамките на проекта BECAN се реализира проучване „Наблюдение на случай“, чиято цел бе да установи броят на регистрираните случаи на насилие и пренебрегване на деца на възраст 11-16 г., чрез извличане на информация от съществуващи архиви в региони Благоевград, Варна и Велико Търново (за 2010 г.).

Извличането на информацията бе реализирано в 27 организации, следвайки методологията на проучването „Наблюдение на случай“ и с използването на разработени за целта формуляри за организации и случаи на насилие и пренебрегване на деца. Включените организации (с изключение на неправителствените структури) имат регламентирана практика по идентифициране и регистриране на случаите на насилие и пренебрегване на деца в съответните региони. Проучването бе реализирано от предварително обучени изследователи с дългогодишен опит в областта на закрилата на деца.

С малки изключения, всички организации, участващи в проучването имат архиви (по-често на хартиен носител).

Проучени са 103 регистрирани случая на насилие и пренебрегване на деца (на възраст 11-16 години) в регионите Благоевград, Варна и Велико Търново.

Според резултатите от проучването „Наблюдение на случай“ четири от 1000 деца (3,77/1000) са били жертви на насилие.

Най-често срещано сред регистрираните случаи е физическото насилие (2,31/1000), следвано от психическо насилие (1,17/1000). Случаите на сексуално насилие (0,77/1000) и пренебрегване (0,70/1000) са приблизително с еднаква честота.

Честотата на отделните форми на насилие е еднаква за възрастовите групи в трите региона. Най-голяма е честотата на формите на насилие при 16-годишните *(5,86/1000), следвани от 13 годишните (4,16/1000), като най-малко са повлияни 11 годишните деца (1,37/1000).

Резултатите от проучването показват, че отделите за закрила на детето към съответните дирекции за социално подпомагане (участващи в проучването) разполагат с карта за събиране на информация, макар и не включваща разгърнат брой вариабилни, каквито съдържат разработените в рамките на проекта формуляри. Проблем обаче е липсата на определена периодичност на обобщаване на данните, както и липсата на възможност за сравнимост на базови индикатори и показатели между различните институции и организации.

Резултатите от проучването „Наблюдение на случай“ могат да бъдат използвани за подобряване системата за идентифициране и мониториране на случаите на насилие над деца. Добрите практики и успехите на останалите страни, партньори по проекта BECAN могат да бъдат адаптирани за практиката в България.

Предлагаме разработените формуляри за извличане на информация за организации/архиви и случаи да бъдат използвани от службите, ангажирани в идентифициране и регистриране на случаите на насилие и пренебрегване на деца.

Подробното описание на различните променливи (представени в двете форми) в разработеното оперативно ръководство за изследователите по проекта, дава възможност за яснота и лесно

приложение в практиката на предложените инструменти, както на хартиен носител, така и в електронен вариант.

Това би допринесло за подобряване на комуникацията между отделните институции и спестяване на усилията (премахване на дублиране разботата по конкретни случаи в службите, ангажирани с идентификация, регистриране и анализ на случаите на насилеи и пренебрегване на деца). От друга страна се предполага и извличане на информация за последващи дейности за работата по регистрираните случаи, което е стъпка напред към разработване на алгоритъм и структура на процедурата за мониторинг на случаите на насилеи и пренебрегване на деца в България.

Възможността за използване на резултатите от реализиране на проучването в останалите балкански страни в рамките на проекта BECAN и адаптиране на някои полезни елементи за българския контекст е сериозен пререквизит за разработване на ефективна, базирана на научни доказателства система за мониторинг на случаите на насилеи и пренебрегване на деца.

Мониторингът на случаи на насилеи и пренебрегване на деца изисква:

- разработване на методология за събиране на информация по определени индикатори и показатели във всяка от институциите и организациите, работещи по проблема „насилеи над дете“;
- въвеждане в практиката на работещите институции и организации на приетите и утвърдените дефиниции и понятия за насилеи над дете, както и за същността на различните видове насилеи;
- разработване и въвеждане на стандарти за работа с децата и семействата им при различните видове насилеи;
- нормативно регламентиране на Координационния механизъм за работа по случаите на насилеи над дете, за да има подобряване на взаимодействието и работата на местно и на национално ниво;
- организиране на задължително специализирано обучение на работещите в областта на закрила на децата, по отношение на превенция и интервенции за деца, преживели насилеи.
- провеждане на регулярно проучване на ефективността на практиките в областта на насилеието и пренебрегването на деца, с оглед разработване на базирани на доказателства политики и интервенции.

Мониторингът на случаите на насилеи и пренебрегване на деца е от изключителна важност за намаляване рисковете от и повторни случаи на насилеи над деца, както и предотвратяване дългосрочните вредни последствия както за децата и техните семейства, така и за обществото като цяло.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДОКУМЕНТА	i
РЕЗЮМЕ	ii
СЪДЪРЖАНИЕ	iv
Списък на таблиците	v
РАЗДЕЛ А. ВЪВЕДЕНИЕ И СЪСТОЯНИЕ НА ПРОБЛЕМА	
A.1. Проектът BECAN	8
A.2. CBSS в България. Състояние на проблема. Цел и задачи	10
A.3. Актуалната ситуация по отношение на Системата за мониторинг на случаите на насилие и пренебрегване на деца в БЪЛГАРИЯ	11
A.4. Необходимост от разработване/подобряване на Национална система за мониторинг на случаи на насилие и пренебрегване на деца	12
РАЗДЕЛ Б. МЕТОДОЛОГИЯ	
B.1. Организиране на CBSS в България	14
B.1.1. Времева рамка	14
B.1.2. Идентифициране на подходящите източници на данни за CBSS	15
B.1.3. Подготовка на инструментите за проучването	15
B.1.4. Обучение на изследователския екип	15
B.2. Процедури след събирането на данните	16
РАЗДЕЛ С. РЕЗУЛТАТИ ОТ CBSS в БЪЛГАРИЯ	
C.1. Описание на участващите служби и техните архиви/ бази от данни	17
C.2. Честота на случаите на насилие и пренебрегване на деца в България	19
C.2.1. Уязвимост на децата към насилие и пренебрегване и към специфични форми на малтретиране	21
C.2.2. Характеристика на децата, жертви на насилие и пренебрегване	25
C.2.3. Характеристика на семействата и домакинствата на децата, жертви на насилие	30
C.2.4. Характеристика на извършителите	31
C.2.5. Характеристика на грижещите се за децата, жертви на насилие	35
C.2.6. Организации, включени в администрирането на случаи на насилие и пренебрегване на деца, и услугите, предоставяни на децата жертви и техните семейства	36
C.3. Пълнота на досието по отношение на характеристиките на регистрираните случаи на насилие и пренебрегване на деца	39
РАЗДЕЛ Д. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	41
ПРЕПОРЪКИ	42
Библиография	44
ПРИЛОЖЕНИЯ	
ПРИЛОЖЕНИЕ I: Списък на организациите, предоставили данни	
ПРИЛОЖЕНИЕ II: Формуляри за извличане на информация I и II	
ПРИЛОЖЕНИЕ III: Оперативно ръководство за изследователите	

- Таблица С.1.1.** Организации/служби, участващи в CBSS, предоставили достъп до своите архиви/бази от данни по географски регион
- Таблица С.1.2.** Профил на организациите/службите, предоставили данни за CBSS-
- Таблица С.1.3.** Основни характеристики на архивите/базите от данни, от които са извлечени данните
- Таблица С.2.1.** Честота на насилието по форма, възраст, пол и географски регион
- Таблица С.2.2.** Състояние на обосновката на случаите на насилие и пренебрегване на деца на 11, 13 и 16-годишна възраст по форма на насилие и географски регион (за 2010 г.)
- Таблица С.2.1.1.** Единични спрямо множествени форми на насилие по възраст, пол и географски регион
- Таблица С.2.1.2.** Физическо насилие: специфични видове физическо насилие, наранявания и сериозността на нараняванията по пол и възраст (за 2010 г.)
- Таблица С.2.1.3.** Сексуално насилие: специфични видове сексуално насилие по пол и възраст (за 2010 г.)
- Таблица С.2.1.4.** Психическо насилие: специфични видове психическо насилие по пол, възраст и географски регион (за 2010 г.)
- Таблица С.2.1.5** Пренебрегване: специфични видове пренебрегване по възраст, пол и географски регион (за 2010 г.)
- Таблица С.2.1.6** Единични и множествени форми на насилие по пол, възраст географски регион (за 2010 г.)
- Таблица С.2.2.1.** Характеристика на децата, жертви на насилие и пренебрегване по възраст и пол
- Таблица С.2.2.2.** Характеристика на децата, жертви на физическо насилие
- Таблица С.2.2.3.** Характеристика на децата, жертви на сексуално насилие
- Таблица С.2.2.4.** Характеристика на децата, жертви на психическо насилие
- Таблица С.2.2.5.** Характеристика на децата, жертви на пренебрегване
- Таблица С.2.3.** Характеристика на семействата и домакинствата на насилваните деца по форма на насилие
- Таблица С.2.4.** Извършители и грижещи се
- Таблица С.2.5.1.** Характеристика на извършителите по форма на насилие
- Таблица С.2.5.2.** Характеристика на грижещите се, които са и извършители, по форма на насилие
- Таблица С.2.5.3.** Характеристика на грижещите се по форма на насилие
- Таблица С.2.6.1.** Агенции, включени при администрирането на случаи на насилие и пренебрегване на деца по форма на насилие
- Таблица С.2.6.2.** Отнасяне на случаите до службите и услугите, предоставяни на децата жертви на насилие и техните семейства по форма на насилие
- Таблица С.3.** Наличност на информация, отнасяща се до характеристиките на регистрираните случаи на насилие и пренебрегване на деца

А.1. Проектът ВЕСАН

Проектът „БАЛКАНСКО ЕПИДЕМИОЛОГИЧНО ПРОУЧВАНЕ НА НАСИЛИЕ И ПРЕНЕБРЕГВАНЕ НА ДЕЦА“ (ВЕСАН) се осъществи от септември 2009 г. до януари 2013 г. в 9 балкански страни и бе съфинансиран от Седмата рамкова програма на Европейската комисия за изследване и технологично развитие (област „Здраве“), (FP7/2007-2013)¹ и участващите партньорски организации. Координатор на проекта е Институтът за детско здраве, Департамент за психично здраве и социални грижи, Център за проучване и превенция на насилието и пренебрегването на дете (ICH-MHSW), в Атина (Гърция), а национални координатори за всяка от участващите държави са следните организации:

- Център за човешките права на децата в Албания, Тирана (Албания);
- Катедра по медико-социални науки, Югозападен университет „Неофит Рилски“, Благоевград (България);
- Факултет по политически науки, Университет в Сараево (Босна и Херцеговина);
- Департамент по социални дейности, Юридически факултет, Университет в Загреб (Хърватия);
- Университетска клиника по психиатрия, Университет в Скопие (Бивша югославска република Македония);
- Департамент по социални дейности, Факултет по социология и социални дейности, Университет Бабеш-Болиат, Клуж-Напока, (Румъния);
- Факултет по специална педагогика и рехабилитация, Университет в Белград (Сърбия);
- Асоциация на лекарите от бърза медицинска помощ, Измир (Турция)

Оценката на проекта бе извършена от Институт Иноченти, Флоренция (Италия), а научното ръководство бе проведено от проф. Кевин Браун, директор на Центъра за грижа и закрила на детето на СЗО (Великобритания) и ръководител на катедра по Съдебна психология и здраве на детето, Институт за работа, здраве и организации, Университет в Нотингам.

ВЕСАН е епидемиологично проучване, чиято цел е да се проучи разпространението на насилието и пренебрегването на деца (на възраст 11, 13 и 16 г.), посещаващи или отпаднали от училище и да очертае връзката между насилие и пренебрегване, от една страна, и социално-демографските характеристики в девет балкански страни: Гърция, България, Сърбия, Босна и Херцеговина, Хърватска, Албания, Македония, Турция, Румъния. За събиране на информация бяха използвани специализирани въпросници ICAST (I CAST - CH за деца и ICAST-P за родители), разработени от ISPCAN с подкрепата на УНИЦЕФ. Въпросниците бяха преведени на официалните езици на участващите страни и адаптирани, в съответствие с особеностите на всяка една от страните участнички в проекта.

Проучването „Наблюдение на случаи на насилие и пренебрегване на деца“ (CBSS) цели идентифициране на броя на регистрираните/установени случаи на насилие и пренебрегване на деца в деветте балкански страни чрез събиране на информация от архивите и от съществуващи бази данни на различни организации във всяка страна, свързани със закрила на детето, здравеопазване,

¹ Grant Agreement No: HEALTH-F2-2009-223478.

неправителствени организации. Събраната информация се отнася до характеризирани на индивидуалните случаи, като отчита следните реалности: дете, грижещ се, извършител, информация за семейството. В същото време проучването CBSS цели да очертае съществуващите механизми на наблюдение и да съпостави характеристиките на процедурите за скрининг на насилие и пренебрегване на деца в страните участнички в проекта. Съпоставянето на национално ниво между данните от проучването за насилие и пренебрегване на деца с резултатите от съществуващата система за събиране на данни илюстрират факта, че реалните цифри на явлението „насилие и пренебрегване на деца“ са много по-високи от броя на случаите, регистрирани от агенциите в участващите страни.

В рамките на проекта бе създадена колаборативна мрежа от организации (държавни и неправителствени), работещи по проблемите на насилието над деца в следните области: социални грижи, здраве, правосъдие, образование, обществен ред. Бяха създадени общо 9 национални мрежи в страните, участващи в проекта, в които мрежи членуват над 430 организации. Бяха проведени голям брой дейности по разпространение на резултатите – множество национални конференции и една международна конференция в Атина; научни статии, участия в научни конференции и срещи, публикации в пресата, публикации на доклади и т.н. (повече информация за дейностите по проекта може да бъде намерена на уеб сайта на проекта: www.becan.eu).

Проектът BECAN цели да включи всички постигнати резултати, както и натрупания в процеса на общата работа опит, в цялостни консолидирани доклади на национално и международно ниво. Данните, получени от Балканското епидемиологично проучване за насилие и пренебрегване на деца (BECAN), предоставят количествена информация за проблема, която може да се използва от различни институции за идентифициране на тенденциите при случаите на насилие и пренебрегване на деца.

Координатор на BECAN за България: Доц.д-р Васка Станчева-Попкостадинова
Катедра «Медико-социални науки», Факултет «Обществено здраве и спорт»
ЮЗУ «Неофит Рилски», Благоевград

Проучване „Наблюдение на случай“ (CBSS). Цели и задачи

Проучването „Наблюдение на случай“ в рамките на проекта „Балканско епидемиологично проучване на насилие и пренебрегване на деца“ представлява поредица от системни усилия за събиране на данни за насилие и пренебрегване на деца от вече съществуващи архиви и бази от данни на организации и служби, занимаващи се с насилие и пренебрегване на деца (социални, здравни, съдебни и неправителствени организации).

Основната цел на проучването „Наблюдението на случай“ е да оцени нивото на насилие и пренебрегване на деца и по-специално броя на малтретираните деца в рамките на една година (2010), в това число доказани, недоказани и предполагаеми случаи на насилие и пренебрегване.

Втората цел на изследването е да бъдат сравнени резултатите от **CBSS** с резултатите от епидемиологичното проучване в училищата (работен пакет 3 от проект BECAN). От такова съпоставяне се очаква да бъде представена по-реалистична картина за разликата между регистрираните и неустановените случаи на насилие и пренебрегване на деца в училищна възраст. Резултатите могат да бъдат използвани като индикатор за „оценка на нуждите“, за да се постигне откриването на потенциални слабости в системите за наблюдение. Заключениеята от проучването „Наблюдение на случай на насилие и пренебрегване на деца“ и данните от съпоставката му с резултатите от епидемиологичното изследване могат да бъдат използвани за развитието на стратегически план в контекста на проекта „Балканско епидемиологично проучване на насилие и пренебрегване на деца“, който да предлага установяването на постоянни национални системи за наблюдение в страните, в които такива системи не съществуват, или пък да се подобрят вече съществуващи системи. Освен това откриването на различията между резултатите от епидемиологичното изследване и тези от Изследването на наблюдение на отделни случаи в рамките на всяка страна и последваща съпоставка на тези различия с резултатите от изследването в други страни, може да покаже кое е това, което подобрява наблюдението на случаи на насилие и пренебрегване на деца, като заедно с това се оцени качеството на вече съществуващите системи за наблюдение по отношение на полезност, простота, гъвкавост, допустимост, чувствителност, конкретика, представителност, своевременност и полезни източници.

Конкретните задачи на проучването „Наблюдение на случай“ са:

- Да се събере информация от различни източници за случаи на насилие и пренебрегване на деца, която да включва данни за: характеристиките на отделните случаи, в това число информация за пострадалото дете, извършителя, служители, грижещите се за пострадалите деца, семейство, агенции и служби и др. На базата на тази информация да се създаде профил на малтретирани деца и техните семейства, да се посочат потенциални рискови фактори и характеристики на групи, изложени на риск, да се изследва тежестта на насилието и пренебрегването на деца по отношение на продължителност, увреждания, както и да се определят резултатите от проучването на отделните случаи, в това число степента на доказуемост, осигуряване на грижи, мерки за закрила на детето и наказателни процедури;
- Да се събере информация за вече съществуващи системи за наблюдение на случаи на насилие и пренебрегване на деца с цел изясняване на ситуацията в страната. Събира се информация за: база от данни или архив (електронен вариант или на хартия), период от време, използване на конкретна форма за регистриране на случаи на насилие и пренебрегване на деца, както и дали се предоставя на агенциите документация, свързана с дадено досие.

А.3. Актуалната ситуация в България по отношение на мониторинга на случаи на насилие

В България информация за случаите на насилие над деца и насилие, извършено от деца, на национално ниво се събира от Националния статистически институт (НСИ), Министерството на вътрешните работи (МВР), Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД).

Обобщена статистическа информация от различните източници се събира в ДАЗД.

ДАЗД извършва ежегоден мониторинг на работата на системата за закрила на детето по случаите на насилие над дете по определена методология, определени индикатори за мониторинг, определена периодичност и т.н. Това се прави въз основа на регламентирано основно правомощие на председателя на ДАЗД и в съответствие с изискванията на чл.17а, т.9 от Закона за закрила на детето (ЗЗД): „Председателят на Държавната агенция за закрила на детето има правомощието да създава и поддържа национална информационна система, *чието функциониране се урежда с правилника за прилагане на закона*”. Функциониращата национална информационна система (НИС) на ДАЗД не е автоматизирана, не позволява електронно въвеждане с контрол на надеждност и валидност на данните. Изключение прави получаваната информация от отделите за закрила на детето в случаите на насилие над дете. Основните потоци информация се преглеждат, допълват и коригират всяка година, като се следи за сравнимост на индикаторите и показателите през годините, както и за съпоставимостта им с тези на европейско и международно ниво (Евростат, Транс-Моне, УНИЦЕФ, изследователски център на УНИЦЕФ „Иноченти”).

От създаването на Държавната агенция за закрила на детето през 2001 г. се събира информация за броя и профила на децата, преживели насилие, с които работят социалните работници от отделите за закрила на детето. Това позволява да се следят процесите в тяхното развитие, да се очертават тенденции и съответно да се предприемат адекватни мерки за превенция на насилието и закрила на децата. Като основен инструмент за набиране на информация се използва специално разработена информационна карта, която се попълва от всички отдели, които осъществяват дейностите по закрила на детето на общинско ниво. Въпросите в картата включват основни показатели по случаите на насилие над деца, по които работят социалните работници през определен период - на всеки 3 месеца. Към момента в ДАЗД има функционираща Национална информационна система и според изискванията на ЗЗД агенцията разполага с необходимата статистическа информация, *както и с многообразна допълнителна информация, даваща възможност не само да се опише състоянието, но и да се правят сравнителни и описателни анализи на основата на получената информация от ОЗД, от НСИ, от МВР, от проведени изследвания от научни институции и от неправителствени организации.*

Обобщената информация за случаите на насилие, по които са работили отделите за закрила на детето, се публикува периодично на сайта на ДАЗД.

По данни на ДАЗД (2009- 2012) броят и типът на идентифицираните случаи на насилие и пренебрегване на деца, с които са работили ОЗД, са, както следва:

Таблица 1. Разпределение на случаите по години и вид на преживяно насилие (ДАЗД, 2010, 2012)

Година	Общо	Психическо насилие	Физическо насилие	Сексуално насилие	Пренебрегване
2009	1539	287 (19%)	477 (31%)	176 (11%)	599 (40%)
2010	2155	409 (19%)	691 (32%)	253 (12%)	802 (37%)
2011	2175	382 (17,6%)	711 (32,8%)	354 (16%)	726 (33,4%)
2012	2127	413 (19,4%)	781(36,7 %)	324 (15,3 %)	609 (28,6 %)

Докато през 2009 и 2010 година пренебрегването е било водещ тип насилие, то през следващите две години (2011- 2012) водещо е физическото насилие.

От 2001 година до 2012 година данните показват, че най-често мястото, където се случва насилието над детето, е семейната среда.

Разработеният и въведен по силата на подписано Споразумение на национално ниво през 2010 г. Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция, е сериозна крачка напред за подобряване системата за регистрация и работа в случаите на насилие и предприемането на съгласувани действия на отделните институции и специалисти. Чрез него се цели въвеждане на междуведомствен подход, както и работа в мултидисциплинарен екип по случаите на насилие на местно и национално ниво.

За съжаление обаче до момента само в ДАЗД има въведена методология за събиране на информацията.

А.4. Необходимост от разработване/подобряване на системата за мониторинг на случаи на насилие в България

В България няма функционираща система за мониторинг на случаи на насилие и пренебрегване на деца. Тя все още е в процес на обсъждане и развитие.

Създадената система за идентифициране, регистриране и работа по случаи на насилие над деца се нуждае от подобряване, най-вече по отношение на координацията между отделните институции и служби, ангажирани с идентификация на деца в риск или жертви на насилие, както и по отношение на своевременния обмен на информация между службите и специалистите от различните области при откриване или дори само при съмнение за наличие на насилие над дете.

Все още голяма част от случаите на деца, преживели насилие, не стигат до органите за закрила на детето по различни причини. Една от най-важните причини е свързана с факта, че специалистите, които работят с деца в различните сфери - образование, здравеопазване, вътрешни работи - не сигнализират за наличието на такива случаи и не реагират на симптомите, показващи съмнение за наличие на насилие над дете.

Това прави неотложна необходимостта от подобряване чувствителността на системата за идентификация и регистриране на случаи на насилие над деца.

Идентифицирането, регистрирането и работата по случаите на насилие и пренебрегване на дете е от изключително значение за своевременна и адекватна подкрепа, за намаляване рисковете за насилие над дете както в семейна среда, така и в различните форми на услуги - институционални, резидентни или услуги в общността.

Мониторингът на случаите на насилие и пренебрегване на деца е от изключителна важност за намаляването на рисковете от повторни случаи на насилие над деца, както и за предотвратяването на дългосрочните вредни последствия както за децата и техните семейства, така и за обществото като цяло.

Мониторингът на случаи на насилие и пренебрегване на деца изисква:

- разработване на методология за събиране на информация по определени индикатори и показатели във всяка от институциите и организациите, работещи по проблема „насилие над дете“;
- въвеждане в практиката на работещите институции и организации на приетите и утвърдени дефиниции и понятия за насилие над дете, както и за същността на различните видове насилие;
- разработване и въвеждане на стандарти за работа с децата и семействата им при различните видове насилие;
- нормативно регламентиране на Координационния механизъм за работа по случаите на насилие над дете, за да има подобряване на взаимодействието на местно и на национално ниво;
- организиране на задължително специализирано обучение на работещите в областта на закрила на децата по отношение на превенция и интервенции спрямо деца, преживели насилие.

РАЗДЕЛ В. МЕТОДОЛОГИЯ

V.1. Организация на CBSS в България

При организиране и провеждане на проучването „Наблюдение на случай“ в рамките на проекта BECAN българският екип следваше стъпките, описани в методологията, разработена от координатора на проекта.

Поради факта, че случаите на насилие над деца задължително се съобщават и регистрират в Отделите за закрила на деца по местоживееене, бяха проведени предварителни срещи с представители на Министерство на труда и социалната политика, Агенция за социално подпомагане. Последната е отговорна за работата на отделите за закрила на детето в страната.

Според българското законодателство всички институции и професионалисти са задължени да съобщават всички случаи на риск или упражнено насилие над дете в дирекциите за социално подпомагане. В отделите за закрила на детето към съответните дирекции се събира и съхранява цялата информация по конкретните случаи на деца в риск или преживели насилие.

Поради тази причина за участие в проучването „Наблюдение на случай“ бяха включени отделите за закрила на детето от региони Благоевград, Варна и Велико Търново (същите региони, в които се проведе и епидемиологичното проучване в училищата по работен пакет 3 от проекта).

За осигуряване на достъп до базата данни с регистрирани случаи на насилие и пренебрегване на деца бе необходимо получаване на официално разрешение от Министерство на труда и социалната политика чрез Агенция за социално подпомагане (АСП).

В периода октомври, 2010 – април, 2011 бяха проведени четири срещи със заместник-директора на АСП и двама експерти от агенцията за представяне на проекта BECAN, целите и задачите на проучването „Наблюдение на случай“, ползите за развитието и подобряването на системата за закрила на децата, по отношение на насилието и пренебрегване. Дискутирани бяха етичните аспекти при събиране на данните за случаите на насилие, етапите, квалификацията на участниците в проучването. Подписано бе споразумение между ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград и Агенцията за социално подпомагане към Министерство на труда и социалната политика, регламентиращо достъпа до базите данни, координацията на изследователите и възможностите за използване резултатите от проучването. Аналогично споразумение Югозападният университет „Неофит Рилски“ подписа и с Главна дирекция „Криминална полиция“ (ГДКП), София с оглед достъп до информация за случаи, регистрирани в полицията, за които съответният отдел за закрила на детето няма необходимата за попълване на формуляра информация. От страна на ГДКП бе определен експерт за връзка с регионалните полицейски управления от стратифицираните региони.

V1.1. Време на провеждане

Проучването се проведе през периода май - октомври 2011 г. едновременно в трите региона - Благоевград, Варна и Велико Търново.

В.1.2. Идентифициране на подходящите служби, източници на данни за CBSS

Бяха идентифицирани 33 организации в три региона: Благоевград, Варна, Велико Търново (същите, в които бе проведено епидемиологичното проучване по пакет 3). От тези организации/служби 27 съответстваха на критериите за включване в CBSS в България. Три организации отпаднаха, тъй като нямаха регистрирани случаи на насилие и пренебрегване на деца през 2010 г., а при три от тях има дублиране на случаите на насилие и пренебрегване на деца с тези в Дирекцията за социално подпомагане в съответния район

Списък на идентифицираните организации е представен в приложение I.

Анализирани са общо 103 доклада по случаи на насилие над деца на възраст 11-16 години.

В.1.3. Подготовка на инструментите за проучването

След приключване на обсъжданията на съдържанието на инструментариума и методологията на проучването, бяха преведени на български език: Оперативно ръководството за изследователите, Формуляр I за извличане информация за организациите и техните архиви и Формуляр II за извличане информация за регистрираните случаи на насилие и пренебрегване на деца.

В оперативното ръководство е включена детайлна информация за всички използвани термини и начина на кодиране на събраните данните.

Преведените формуляри I и II бяха дискутирани с малка група социални работници, с оглед терминологичното доуточняване на някои от използваните термини.

В.1.4. Обучение на изследователския екип

Трима изследователи от българския екип по проект BECAN участваха в семинара „Обучение за обучители“, който се проведе на 11-12 октомври 2010 в Клуж-Напока, Румъния, като двама от тях бяха обучители на изследователите в проучването „Наблю дение на случай“.

В сътрудничество с експертите от Агенцията за социално подпомагане бяха селектирани участниците за проучването: социални работници от регион Варна (2), регион Благоевград (3) и Велико Търново (1).

Първото обучение се проведе на 10 -11 януари 2011 г. в Университетски център Бачиново. В обучението участваха 6 социални работника и 2 представители на Агенцията за социално подпомагане. Основната цел на обучението бе да се представят изследователските инструменти и ръководството за кодиране на данните, етапите за провеждане на проучването, както и етичните изисквания. Представен бе казус, по който участниците извършиха кодирането на събраната информация. Обсъдени бяха възможните трудности и начините за преодоляването им с оглед успешно изпълнение на поставените задачи.

В края на месец май 2011 бе проведено еднодневно обучение за 2 нови участника (един социален работник и експерт от Криминална полиция).

Комуникацията между изследователите, експертите и координатора на проучването се осъществяваше по телефон, електронна поща и лични срещи.

В.2. . Процедури след събирането на данните

На социалните работници бе осигурен достъп до архивите в местата, за които предварително бе събрана информация относно наличие на реаистрирани случаи на насилие и пренебрегване (за 20110 г.) на деца на възраст 11-16 години. In the study were included children of 11 - 16 years old age groups from the stratified regions.

Информацията от полицейските служби бе получена чрез интервю с полицейски служители от детските педагогически стаи по съответните региони. Формулярите бяха попълнени съвместно от социалните работници и полицейските служители (само за съответните случаи).

Попълнените формуляри от регионите бяха изпратени по пощата в ЮЗУ „неофит Рилски“, Благоевград. Данните от формулярите бяха въведени от студенти от „Социални дейности“ и един докторант, след което бе направена обработка със статистически пакет за социални науки, SPSS версия 19.0 SPSS, 19,0 и последващ анализ.

РАЗДЕЛ С. CBSS РЕЗУЛТАТИ ЗА БЪЛГАРИЯ

С.1. Описание на участващите служби и техните архиви и бази данни

.Таблица С.1.1. Организации/служби, участващи в CBSS-проучването чрез предоставяне на достъп до техните архиви/бази от данни по географски регион

	Общо		Благоевград		Варна		Велико Търново	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Общ брой на идентифицираните	33	100	11	33,3	11	33,3	11	33,3
Отговарящи на критериите	27	81,8	8	24,2	8	24,2	11	33,3
Неотговарящи на критериите	6	18,2	3	9,1	3	9,1	0	0
Отговарящи на критериите организации	27	100	11	33,3	11	33,3	11	33,3
Предоставени данни	27	100	8	100	8	100	11	100
Организации, отказали да сътрудничат	0	0	0	0	0	0	0	0
Организации, неотговарящи на								
а. Приели са поканата, но не са имали	3	50	2	66,6	1	33,3	0	0
б. Отнасяли са всички случаи на насилие и	3	50	1	33,3	2	66,6	0	0

Таблица С.1.2. Профил на организациите, които предоставят информация за CBSS

	Общо		Район А		Район В		Район п	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Общо организации	27	100	8	29,6	8	29,6	11	40,7
Сектор								
Социлни услуги и грижи	24	88,9	6	25,0	7	33,3	10	41,7
Обществен ред/Полиция	3	11,1	2	66,7	1	0,0	1	33,3
Мисия(задачи)								
Първична превенция	26	96,3	8	30,8	8	30,8	10	38,4
Вторична превенция/Подкрепа	18	66,7	7	38,9	7	0,0	11	61,1
Третична превенция/Лечение	15	55,6	6	40,0	6	0,0	9	60,0
Правна помощ	9	33,3	1	11,1	0	0,0	8	88,9
Друга	2	7,4	2	100,0	0	0,0	0	0,0
Тип населено място								
Градски район	12	44,4	6	50,0	2	16,7	4	33,3
Крайградски район	11	40,7	2	18,2	4	36,4	5	45,5
Селски район	4	14,8	0	0	2	50,0	2	50,0
Рутинна политика за скрининг								
Не	19	70,4	8	42,1	1	5,3	10	52,6
Да	1	3,7	0	0,0	0	0,0	1	100,0
Специално CAN-обучение за персонала	7	25,9	0	0,0	7	100,0	0	0,0
Не								
Да, но не официално	3	11,1	0	0,0	2	66,7	1	33,3
Да	24	88,9	8	33,3	6	25,0	10	41,7
Достъпност до CAN информация								
Не	1	3,7		0,0	0	0,0	1	100,0
Да	26	96,3	8	30,8	8	30,8	10	38,4

CAN насилие и пренебрегване на деца

Забележка към Таблица С.1.2: за някои от вариабилните като „сектор“, мисия“ „географски обхват“ сумата от честотите не е еднаква с общия брой на организациите, тъй като за някои от организациите е валидна повече от една опция .

Таблица С.1.3. Основни характеристики на архиви/база данни, от които са извлечени данните.

	Общо		Район А		Район В		Район С	
	F	%	f	%	f	%	f	%
Обучен персонал за регистриране случаи на насилие и пренебрегване	27	100	8	29,6	8	29,6	11	40,7
<i>Не</i>	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
<i>Да</i>	24	88,9	8	29,6	6	22,2	10	37,0
<i>Да, но не официално</i>	3	11,1	0	0,0	2	7,4	1	3,7
Специалности на персонала, регистриращ случаи на CAN	27	100	8	29,6	8	29,6	11	40,7
<i>Социален работник</i>	24	88,9	6	22,2	8	29,6	10	37,0
<i>Здравен специалист</i>	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
<i>Специалист психично здраве</i>	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
<i>Специалист в областта на образованието</i>	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
<i>Полицейски служител</i>	3	11,1	2	7,4	0	0,0	1	3,7
<i>Съдебен служител</i>	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Вид на архива	27	100	8	29,6	8	29,6	11	40,7
<i>Архив на хартиен носител</i>	27	100	8	29,6	8	29,6	11	40,7
<i>Електронен архив</i>	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
<i>Електронна база от данни</i>	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Наличие на формуляр	27	100	8	29,6	8	29,6	10	37
<i>Не</i>	1	3,7	0	0,0	0	0,0	1	3,7
<i>Да</i>	26	96,3	8	29,6	8	29,6	10	37
Вид на случаите, отразени в досиетата								
<i>Докладвани CAN случаи</i>	65	63,1	36	97,3	10	34,5	19	51,4
<i>Открити CAN случаи</i>	73	70,9	36	97,3	10	34,5	27	73,0
<i>Смесен файл (включително не-CAN случаи)</i>	84	81,6	33	89,2	28	96,6	23	62,2
Наличие на текстово описание								
<i>Не</i>	8	0,0	1	0,00	1	0,00	6	0,00
<i>Да</i>	95	92,2	36	97,3	28	96,6	31	83,8
<i>Неопределено</i>								
Наличие на допълнителна информация	103							
<i>Не</i>	8	7,8	1	0,9	1	0,9	6	5,8
<i>Да</i>	95	92,2	36	97,3	28	96,6	31	83,8

CAN - насилие и пренебрегване на деца

Забележка-табл. С. 3.1: за някои от вариабилните, акто напр. „тип ан архива“, „тип на регистр. случаи“, сумата от честотите не е еднаква с общия брой на организациите (за определен архив може да са налични два формата-хартиен и електронен)

С.2. Честота на насилие и пренебрегване на деца в България

Таблица С.2.1. Честота на малтретиране на деца по форма, възраст и географско положение

Общо населени е за изброените райони*	CAN установени случаи*					Честота /1000 деца					
	Физическо насилие	Сексуално насилие	Психическо насилие	Пренебрегване	Всички форми на CAN	Физическо насилие	Сексуално насилие	Психологическо насилие	Пренебрегване	Всички форми на CAN	
Област Благоевград	16	0	6	2	21						
Момчета											
11	2	0	2	0	4						
13	5	0	2	0	6						
16	9	0	2	2	11						
Момичета											
11	10	4	7	1	16						
13	2	1	2	1	4						
16	4	0	2	0	5						
16	4	3	3	0	7						
Общо	8950	26	4	13	3	37	2,91	0,45	1,45	0,34	4,13
11	3068	4	1	4	1	8	1,30	0,33	1,30	0,33	2,61
13	2664	9	0	4	0	11	3,38	0,00	1,50	0,00	4,13
16	3218	13	3	5	2	18	4,04	0,93	1,55	0,62	5,59
Област Варна	10	0	6	3	11						
Момчета											
11	0	0	0	0	0						
13	5	0	3	1	6						
16	5	0	3	2	5						
Момичета											
11	10	5	4	1	18						
13	0	0	0	0	0						
16	4	1	3	0	6						
16	6	4	1	1	12						
Общо	12181	20	5	10	4	29	1,64	0,41	0,82	0,33	2,38
11	4327	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13	3820	9	1	6	1	12	2,36	0,26	1,57	0,26	3,14
16	4033	11	4	4	3	17	2,73	0,99	0,99	0,74	4,22
Област В.Търново	9	3	4	8	18						
Момчета											
11	2	2	1	0	4						
13	3	0	2	3	6						
16	4	1	1	5	8						
Момичета											
11	8	9	5	4	19						
13	1	0	0	0	1						
16	2	5	1	1	6						
16	5	4	4	3	12						
Общо	6161	17	12	9	12	37	2,76	1,95	1,46	1,95	6,01
11	2109	3	2	1	0	5	1,42	0,95	0,47	0,00	2,37
13	1923	5	5	3	4	12	2,60	2,60	1,56	2,08	6,24
16	2129	9	5	5	8	20	4,23	2,35	2,35	3,76	9,39
Общо за всички области	35	3	16	13	50						
Момчета											
11	4	2	3	0	8						
13	13	0	7	4	18						
16	18	1	6	9	24						
Момичета											
11	28	18	16	6	53						
13	3	1	2	1	5						
16	10	6	6	1	17						
16	15	11	8	4	31						
Общо	27292	63	21	32	19	103	2,31	0,77	1,17	0,70	3,77
11	9504	7	3	5	1	13	0,74	0,32	0,53	0,11	1,37
13	8408	23	6	13	5	35	2,74	0,71	1,55	0,59	4,16
16	9380	33	12	14	13	55	3,52	1,28	1,49	1,39	5,86

CAN насилие и пренебрегване на деца

* Източник: НСИ

Таблица С.2.2. Статус на CAN's * за деца на възраст 11, 13 и 16 години, по форма на малтретирне и географски регион (за 2010 г.)

	Брой случаи**	Доказано		Посочено		Непотвърдено		Текущо/продължаващо		Неуточнено	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
		Област Благоевград	37								
Общо	37										
Физическо насилие	27	16	59,3	4	14,8	5	18,5	2	7,4	0	0,0
Сексуално насилие	5	2	40,0	0	0,0	2	40,0	0	0,0	1	20,0
Психическо насилие	13	5	38,5	5	38,5	0	0,0	2	15,4	1	7,7
Пренебрегване	3	1	33,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	66,7
Област Варна	29										
Общо	29										
Физическо насилие	19	5	26,3	11	57,9	3	15,8	0	0,0	0	0,0
Сексуално насилие	5	2	40,0	3	60,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Психическо насилие	10	3	30,0	4	40,0	0	0,0	3	30,0	0	0,0
Пренебрегване	4	2	50,0	1	25,0	0	0,0	1	25,0	0	0,0
Област В.Търново	37										
Общо	37										
Физическо насилие	17	6	35,3	4	23,5	7	41,2	0	0,0	0	0,0
Сексуално насилие	11	5	45,5	2	18,2	3	27,3	0	0,0	1	9,1
Психическо насилие	9	2	22,2	1	11,1	4	44,4	1	11,1	1	11,1
Пренебрегване	12	7	58,3	2	16,7	2	16,7	1	8,3	0	0,0
Общо за всички области	103										
Физическо насилие	63	27	42,9	19	30,2	15	23,8	2	3,2	0	0,0
Сексуално насилие	21	9	42,9	5	23,8	5	23,8	0	0,0	2	9,5
Психическо насилие	32	10	31,3	10	31,3	4	12,5	6	18,8	2	6,3
Пренебрегване	19	10	52,6	3	15,8	2	10,5	2	10,5	2	10,5

CAN насилие и пренебрегване на деца

*Според агенциите, които предоставиха информацията за малтретиране

** В много случаи са идентифицирани различни форми на CAN, затова сумата от различните форми може да е по-голяма от броя на случаите

С.2.1. Уязвимост на децата към насилие и пренебрегване и специфични форми на малтретиране

Таблица С.2.1.1 Сравнение на единични и множествени форми на насилие според възраст, пол и географски регион

	Общо случаи на CAN		Единични срещу множествени CAN случаи				Форми на насилие							
			Единична форма		Множествени форми		Физическо насилие		Сексуално насилие		Психическо насилие		Пренебрегване	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Област Благоевград	37	100	29	100	8	100	26	100	4	100	13	100	3	100
Общо														
момчета	4	10,8	4	13,8	0	0,0	2	7,7	0	0,0	2	15,4	0	0,0
13	6	16,2	5	17,2	1	12,5	5	19,2	0	0,0	2	15,4	0	0,0
16	11	29,7	9	31,0	2	25,0	9	34,6	0	0,0	2	15,4	2	66,7
Общо момчета	21	56,8	18	62,1	3	37,5	16	61,5	0	0,0	6	46,2	2	66,7
момичета	5	13,5	4	13,8	1	12,5	2	7,7	1	25,0	2	15,4	1	33,3
13	4	10,8	2	6,9	2	25,0	4	15,4	0	0,0	2	15,4	0	0,0
16	7	18,9	5	17,2	2	25,0	4	15,4	3	75,0	3	23,1	0	0,0
Общо момичета	16	43,2	11	37,9	5	62,5	10	38,5	4	100,0	7	53,8	1	33,3
Област Варна	29	100,0	22	100,0	7	100,0	20	100,0	5	100,0	10	100,0	4	100,0
Общо														
момчета	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
13	6	20,7	4	18,2	2	28,6	5	25,0	0	0,0	3	30,0	1	25,0
16	5	17,2	2	9,1	3	42,9	5	25,0	0	0,0	3	30,0	2	50,0
Общо момчета	11	37,9	6	27,3	5	71,4	10	50,0	0	0,0	6	60,0	3	75,0
момичета	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
13	6	20,7	4	18,2	2	28,6	4	20,0	1	20,0	3	30,0	0	0,0
16	12	41,4	12	54,5	0	0,0	6	30,0	4	80,0	1	10,0	1	25,0
Общо момичета	18	62,1	16	72,7	2	28,6	10	50,0	5	100,0	4	40,0	1	25,0
Област В.Търново	37	100,0	27	100,0	10	100,0	17	100,0	12	100,0	9	100,0	12	100,0
Общо														
момчета	4	10,8	3	11,1	1	10,0	2	11,8	2	16,7	1	11,1	0	0,0
13	6	16,2	4	14,8	2	20,0	3	17,6	0	0,0	2	22,2	3	25,0
16	8	21,6	5	18,5	3	30,0	4	23,5	1	8,3	1	11,1	5	41,7
Общо момчета	18	48,6	12	44,4	6	60,0	9	52,9	3	25,0	4	44,4	8	66,7
момичета	1	2,7	1	3,7	0	0,0	1	5,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0
13	6	16,2	5	18,5	1	10,0	2	11,8	5	41,7	1	11,1	1	8,3
16	12	32,4	9	33,3	3	30,0	5	29,4	4	33,3	4	44,4	3	25,0
Общо момичета	19	51,4	15	55,6	4	40,0	8	47,1	9	75,0	5	55,6	4	33,3
Всички райони	103	100,0	78	100,0	25	100,0	63	100,0	21	100,0	32	100,0	19	100,0
Общо														
момчета	8	7,8	7	9,0	1	4,0	4	6,3	2	9,5	3	9,4	0	0,0
13	18	17,5	13	16,7	5	20,0	13	20,6	0	0,0	7	21,9	4	21,1
16	24	23,3	16	20,5	8	32,0	18	28,6	1	4,8	6	18,8	9	47,4
Общо момчета	50	48,5	36	46,2	14	56,0	35	55,6	3	14,3	16	50,0	13	68,4
момичета	6	5,8	5	6,4	1	4,0	3	4,8	1	4,8	2	6,3	1	5,3
13	16	15,5	11	14,1	5	20,0	10	15,9	6	28,6	6	18,8	1	5,3
16	31	30,1	26	33,3	5	20,0	15	23,8	11	52,4	8	25,0	4	21,1
Общо момичета	53	51,5	42	53,8	11	44,0	28	44,4	18	85,7	16	50,0	6	31,6

Таблица С.2.1.2. Физическо насилие (n=63): Специфични типове на физическо насилие и тежест на нараняванията по пол и възраст (за 2010 г.)

	Момчета				Момичета				Общо			
	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо
Общо CAN идентифицирани случаи	8	18	24	50	6	16	31	53	14	34	55	103
Общо идентифицирани случаи на физическо насилие	4	13	18	35	3	10	15	28	7	23	33	63
Вид на физическото насилие-неопределен	25,0	0,0	11,1	8,6	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	0,0	6,1	4,8
Вид на физическото насилие-определен	75,0	100,0	88,9	91,4	100,0	100,0	100,0	100,0	85,7	100,0	93,9	95,2
Напљаскване	0,0	7,7	0,0	2,9	0,0	20,0	20,0	17,9	0,0	13,0	9,1	9,5
Удряне на шамар/Бой "Пребиване"	50,0	46,2	38,9	42,9	66,7	50,0	53,3	53,6	57,1	47,8	45,5	47,6
Бутане/Ритане/Замеряне	0,0	23,1	22,2	20,0	0,0	10,0	13,3	10,7	0,0	17,4	18,2	15,9
Удряне с предмет	75,0	0,0	5,6	11,4	33,3	20,0	6,7	14,3	57,1	8,7	6,1	12,7
Сграбчване/разтърсване	50,0	23,1	11,1	20,0	0,0	10,0	0,0	3,6	28,6	17,4	6,1	12,7
Удряне по главата	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Скубане	0,0	30,8	16,7	20,0	0,0	20,0	13,3	14,3	0,0	26,1	15,2	17,5
Дърпане на ушите	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	13,3	10,7	0,0	4,3	6,1	4,8
Заклучване	25,0	0,0	0,0	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	0,0	0,0	1,6
Принуждаване на детето да заема позиция, причиняваща болка	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Щипане	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	3,6	14,3	0,0	0,0	1,6
Заплашване с нож или оръжие	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Изгаряне/Попарване	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Връзване или фиксиране за нещо	0,0	0,0	5,6	2,9	0,0	0,0	6,7	3,6	0,0	0,0	6,1	3,2
Душене /Стискане на врата	0,0	0,0	5,6	2,9	0,0	0,0	13,3	7,1	0,0	0,0	9,1	4,8
Наръгване/Просрелване	0,0	7,7	0,0	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3	0,0	1,6
Хапане	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Насилване с лютиви храни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	0,0	3,6	0,0	4,3	0,0	1,6
Тежест на увреждането-неуточнена	25,0	7,7	0,0	5,7	0,0	0,0	20,0	10,7	14,3	4,3	9,1	7,9
Тежест на увреждането - уточнена	25,0	46,2	44,4	42,9	66,7	40,0	13,3	28,6	42,9	43,5	30,3	36,5
без увреждания	50,0	38,5	55,6	48,6	33,3	60,0	66,7	60,7	42,9	47,8	60,6	54,0
малки увреждания	25,0	38,5	33,3	34,3	66,7	40,0	13,3	28,6	42,9	39,1	24,2	31,7
средни	0,0	7,7	11,1	8,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3	6,1	4,8
тежки	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
застрашаващи живота увреждания	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Естество на нараняването-неуточнено	25,0	0,0	22,2	2,9	66,7	10,0	33,3	10,7	28,6	0,0	6,1	6,3
Естество на нараняването - уточнено	25,0	61,5	44,4	48,6	33,3	40,0	20,0	28,6	28,6	52,2	33,3	39,7
Натъртване	25,0	23,1	22,2	22,9	0,0	30,0	6,7	14,3	14,3	26,1	15,2	19,0
Ухапване/Отворена рана	0,0	15,4	5,6	8,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,7	3,0	4,8
Изгаряне	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Фрактура	0,0	7,7	5,6	5,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3	3,0	3,2
Увреда на органите и системите	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Сътресение	0,0	0,0	5,6	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	1,6
Навяхване/ изкълчване, разтягане	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Други	0,0	15,4	5,6	8,6	33,3	10,0	13,3	14,3	14,3	13,0	9,1	11,1

Таблица С.2.1.3 Сексуално насилие (n=21): Специфични видове сексуално насилие по пол и възраст (за 2010 г.)

	Момчета				Момичета				Общо			
	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо
Общо CAN идентифицирани случаи	8	18	24	50	6	16	31	53	14	34	55	103
Общо идентифицирани случаи на сексуално насилие	2	0	1	3	1	6	11	18	3	6	12	21
Вид на сексуалното насилие - неуточнено	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Вид на сексуалното насилие - уточнено	100,0		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Реализиран сексуален акт	0,0		0,0	0,0	0,0	33,3	54,5	44,4	0,0	33,3	50,0	38,1
Опит за сексуален акт	50,0		0,0	33,3	0,0	33,3	27,3	27,8	33,3	33,3	25,0	28,6
Докосване/галене на половите органи	0,0		0,0	0,0	100,0	16,7	9,1	16,7	33,3	16,7	8,3	14,3
Показване на гениталиите на възрастния пред детето	0,0		0,0	0,0	0,0	16,7	9,1	11,1	0,0	16,7	8,3	9,5
Сексуална експлоатация	50,0		100,0	66,7	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	8,3	9,5
Сексуален тормоз	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Воайорство	100,0		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Други	0,0		0,0	0,0	0,0	33,3	54,5	44,4	0,0	33,3	50,0	38,1

Таблица С.2.1.4 Психическо насилие (n=32): Специфични видове психическо насилие по пол и възраст и (за 2010 г.)

	Момчета				Момичета				Общо			
	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо
Общо CAN идентифицирани случаи	8	18	24	50	6	16	31	53	14	34	55	103
Общо идентифицирани случаи на психическо насилие	3	7	6	16	2	6	8	16	5	13	14	32
Вид психическо насилие - неопределен	33,3	14,3	0,0	6,3	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	7,7	0,0	6,3
Вид психическо насилие - уточнено	66,7	85,7	100,0	93,8	100,0	100,0	100,0	100,0	80,0	92,3	100,0	93,8
Отхвърляне чрез вербално насилие	0,0	28,6	50,0	31,3	0,0	50,0	25,0	31,3	0,0	38,5	35,7	31,3
Изолиране	0,0	14,3	16,7	12,5	0,0	0,0	12,5	6,3	0,0	7,7	14,3	9,4
Игнориране	0,0	0,0	16,7	6,3	0,0	16,7	0,0	6,3	0,0	7,7	7,1	6,3
Покваряване	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	6,3	20,0	0,0	0,0	3,1
Експлоатация	0,0	14,3	33,3	18,8	50,0	0,0	12,5	12,5	20,0	7,7	21,4	15,6
Тероризиране	33,3	42,9	50,0	43,8	50,0	33,3	37,5	37,5	40,0	38,5	42,9	40,6
Свидетел на домашно насилие	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Други	33,3	0,0	16,7	12,5	0,0	16,7	12,5	12,5	20,0	7,7	14,3	12,5

Таблица С.2.1.5 Пренебрегване (n=19): Специфични видове на пренебрегване по възраст и пол (за 2010 г.).

	Момчета				Момичета				Общо			
	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо
ОбщоCAN идентифицирани случаи	8	18	24	50	6	16	31	53	14	34	55	103
Общо идентифицирани случаи на пренебрегване	0	4	9	13	1	1	4	6	1	5	13	19
Вид пренебрегване - неуточно		0,0	22,2	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,4	10,5
Вид пренебрегване - уточнено		100,0	77,8	84,6	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	84,6	89,5
Физическо пренебрегване		75,0	22,2	38,5	0,0	100,0	50,0	50,0	0,0	80,0	30,8	42,1
Медицинско пренебрегване		75,0	22,2	38,5	0,0	0,0	25,0	16,7	0,0	60,0	23,1	31,6
Обучително пренебрегване		100,0	33,3	53,8	0,0	0,0	50,0	33,3	0,0	80,0	38,5	47,4
Икономическа експлоатация		25,0	22,2	23,1	0,0	0,0	25,0	16,7	0,0	20,0	23,1	21,1
Неспособност/провал при упражняване на контрол/защита от физическо насилие		25,0	22,2	23,1	0,0	100,0	25,0	33,3	0,0	40,0	23,1	26,3
Неспособност/провал при упражняване на контрол/защита от сексуално насилие.		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	16,7	0,0	0,0	7,7	5,3
Неспособност за осигуряване на лечение на психически проблеми		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Допускане на неподходящо/криминално поведение		50,0	33,3	38,5	0,0	0,0	25,0	16,7	0,0	40,0	30,8	31,6
Изоставяне/отказ от попечителство		75,0	11,1	30,8	0,0	100,0	25,0	33,3	0,0	80,0	15,4	31,6

Таблица С.2.1.6 Единични и множествени форми на насилие (n=103) по пол и възраст (за 2010 г.)

	Момчета				Момичета				Общо			
	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо
Общо случаи	8	18	24	50	6	16	31	53	14	34	55	103
Единични форми на насилие	87,5	72,2	66,7	72,0	83,3	68,8	83,9	79,2	85,7	70,6	76,4	75,7
Физическо насилие	37,5	50,0	45,8	46,0	50,0	31,3	32,3	34,0	42,9	41,2	38,2	39,8
Сексуално насилие	25,0	0,0	4,2	6,0	16,7	31,3	32,3	30,2	21,4	14,7	20,0	18,4
Психическо насилие	25,0	16,7	0,0	10,0	16,7	6,3	9,7	9,4	21,4	11,8	5,5	9,7
Пренебрегване	0,0	5,6	16,7	10,0	0,0	0,0	9,7	5,7	0,0	2,9	12,7	7,8
Множествени форми на насилие	12,5	27,8	33,3	28,0	16,7	31,3	16,1	20,8	14,3	29,4	23,6	24,3
Физическо и сексуално насилие	12,5	11,1	12,5	12,0	0,0	25,0	9,7	13,2	7,1	17,6	10,9	12,6
Физическо и психическо насилие	0,0	5,6	8,3	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9	3,6	2,9
Физическо насилие и пренебрегване	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Сексуално и психическо насилие	0,0	5,6	8,3	6,0	0,0	0,0	3,2	1,9	0,0	2,9	5,5	3,9
Сексуално насилие и пренебрегване	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,3	0,0	1,9	0,0	2,9	0,0	1,0
Психологическо насилие и пренебрегване	87,5	72,2	66,7	72,0	83,3	68,8	83,9	79,2	85,7	70,6	76,4	75,7
Физическо, сексуално и психическо насилие	37,5	50,0	45,8	46,0	50,0	31,3	32,3	34,0	42,9	41,2	38,2	39,8
Физическо, сексуално насилие и пренебрегване	25,0	0,0	4,2	6,0	16,7	31,3	32,3	30,2	21,4	14,7	20,0	18,4
Физическо, психическо насилие и пренебрегване	25,0	16,7	0,0	10,0	16,7	6,3	9,7	9,4	21,4	11,8	5,5	9,7
Сексуално, психическо насилие и пренебрегване	0,0	5,6	16,7	10,0	0,0	0,0	9,7	5,7	0,0	2,9	12,7	7,8
Физическо, сексуално, психическо насилие и пренебрегване	12,5	27,8	33,3	28,0	16,7	31,3	16,1	20,8	14,3	29,4	23,6	24,3

С.2.2. Характеристики на жертвите на насилие и пренебрегване

Таблица С.2.2.1 Характеристики на децата, жертви на насилие по възраст и пол

	Всички форми на малтретиране (n=103)											
	Момчета				Момичета				Общо			
	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо	11	13	16	Общ
Общо CAN случаи	8	18	24	50	6	16	31	53	14	34	55	103
Образование												
Неопределено	0,0	0,0	8,3	4,0	0,0	6,3	3,2	3,8	0,0	2,9	5,5	3,9
Не е посещавал/а училище въобще	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Отпаднал/а от училище	0,0	5,6	0,0	2,0	0,0	12,5	25,8	18,9	0,0	8,8	14,5	10,7
Посещава училище	100,0	94,4	91,7	94,0	100,0	81,3	71,0	77,4	100,0	88,2	80,0	85,4
Работа												
Неопределено	0,0	0,0	4,2	2,0	0,0	0,0	3,2	1,9	0,0	0,0	3,6	1,9
Не работи	100,0	100,0	95,8	98,0	100,0	100,0	96,8	98,1	100,0	100,0	96,4	98,1
Работи (домашна работа, без заплащане)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Работи (на заплата)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Обучителни трудности												
Неопределени	12,5	5,6	8,3	8,0	0,0	0,0	6,5	3,8	7,1	2,9	7,3	5,8
Няма	87,5	83,3	37,5	62,0	83,3	50,0	54,8	56,6	85,7	67,6	47,3	59,2
Обучителни трудности	0,0	5,6	33,3	18,0	16,7	12,5	9,7	11,3	7,1	8,8	20,0	14,6
Учи в клас за деца със специални потребности	0,0	0,0	20,8	10,0	0,0	6,3	3,2	3,8	0,0	2,9	10,9	6,8
Нередовно посещение на училище	0,0	5,6	8,3	6,0	0,0	31,3	25,8	24,5	0,0	17,6	18,2	15,5
Поведенчески проблеми												
Неопределени	0,0	0,0	4,2	2,0	0,0	0,0	3,2	1,9	0,0	0,0	3,6	1,9
Няма	62,5	77,8	58,3	66,0	100,0	68,8	61,3	67,9	78,6	73,5	60,0	67,0
Проблеми в училище	12,5	16,7	25,0	20,0	0,0	18,8	12,9	13,2	7,1	17,6	18,2	16,5
Проблеми въкъщи	0,0	16,7	20,8	16,0	0,0	12,5	19,4	15,1	0,0	14,7	20,0	15,5
Насилствено поведение	25,0	16,7	8,3	14,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	8,8	3,6	6,8
Тормоз	0,0	16,7	8,3	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,8	3,6	4,9
Самонараняващо се поведение	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,3	0,0	1,9	0,0	2,9	0,0	1,0
Бягство	0,0	5,6	20,8	12,0	0,0	18,8	6,5	9,4	0,0	11,8	12,7	10,7
Негативно влияние на връстници	12,5	11,1	20,8	16,0	0,0	31,3	3,2	11,3	7,1	20,6	10,9	13,6
Неподходящо сексуално поведение	0,0	0,0	8,3	4,0	0,0	12,5	3,2	5,7	0,0	5,9	5,5	4,9
Замесване в криминални прояви	0,0	5,6	8,3	6,0	0,0	6,3	19,4	13,2	0,0	5,9	14,5	9,7
Злоупотреба с алкохол и наркотични вещества												
Неуточнена	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	18,8	3,2	7,5	0,0	8,8	1,8	3,9
Няма	100,0	100,0	95,8	98,0	100,0	75,0	83,9	83,0	100,0	88,2	89,1	90,3
Злоупотреба с наркотици	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,5	3,8	0,0	0,0	3,6	1,9
Злоупотреба с алкохол	0,0	0,0	4,2	2,0	0,0	6,3	6,5	5,7	0,0	2,9	5,5	3,9
Диагностични увреждания												
Неопределени	0,0	5,6	0,0	2,0	0,0	0,0	3,2	1,9	0,0	2,9	1,8	1,9
Няма	100,0	88,9	70,8	82,0	100,0	93,8	90,3	92,5	100,0	91,2	81,8	87,4
Физическо увреждане	0,0	0,0	12,5	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,5	2,9
Зрително, слухово, говорно увреждане	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Нарушени когнитивни функции	0,0	5,6	4,2	4,0	0,0	0,0	6,5	3,8	0,0	2,9	5,5	3,9
Психично разстройство	0,0	0,0	20,8	10,0	0,0	6,3	0,0	1,9	0,0	2,9	9,1	5,8

Таблица С.2.2.2. Характеристика на децата, жертви на физическо насилие

	Физическо насилие (n=63)											
	Момчета				Момичета				Общо			
	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо
Общо случаи на физическо насилие	4	13	18	35	3	10	15	28	7	23	33	63
Образование												
Неопределено	0,0	0,0	5,6	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	1,6
Не е посещавал/а училище въобще	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Отпаднал/а от училище	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	33,3	25,0	0,0	8,7	15,2	11,1
Посещава училище	100,0	100,0	88,9	94,3	100,0	80,0	66,7	75,0	100,0	91,3	78,8	85,7
Работа												
Неопределено	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Не работи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,7	3,6	0,0	0,0	3,0	1,6
Работи (домашна работа, без заплащане)	100,0	100,0	94,4	97,1	100,0	100,0	93,3	96,4	100,0	100,0	93,9	96,8
Работи (на заплата)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Обучителни проблеми												
Неопределени	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Няма	0,0	7,7	5,6	5,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3	3,0	3,2
Обучителни трудности	100,0	84,6	44,4	65,7	66,7	60,0	66,7	64,3	85,7	73,9	54,5	65,1
Учи в клас за деца със специални потребности	0,0	7,7	33,3	20,0	33,3	10,0	6,7	10,7	14,3	8,7	21,2	15,9
Нередовно посещение на училище	0,0	0,0	22,2	11,4	0,0	10,0	0,0	7,1	0,0	4,3	12,1	7,9
Поведенчески проблеми												
Неопределени	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Няма	0,0	0,0	5,6	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	1,6
Проблеми в училище	50,0	76,9	61,1	65,7	100,0	80,0	66,7	75,0	71,4	78,3	63,6	69,8
Проблеми въкъщи	25,0	23,1	22,2	22,9	100,0	80,0	53,3	67,9	57,1	47,8	36,4	42,9
Насилствено поведение	0,0	15,4	16,7	14,3	0,0	20,0	13,3	14,3	0,0	17,4	15,2	14,3
Тормоз	50,0	15,4	11,1	17,1	0,0	0,0	0,0	0,0	28,6	8,7	6,1	9,5
Самонараняващо се поведение	0,0	15,4	5,6	8,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,7	3,0	4,8
Бягство	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Негативно влияние на връстници	0,0	0,0	22,2	11,4	0,0	30,0	0,0	10,7	0,0	13,0	12,1	11,1
Неподходящо сексуално поведение	25,0	7,7	16,7	14,3	0,0	30,0	0,0	10,7	14,3	17,4	9,1	12,7
Замесване в криминални прояви	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	6,7	7,1	0,0	4,3	3,0	3,2
Злоупотреба с алкохол и наркотични вещества												
Неуточнена	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Няма	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	6,7	7,1	0,0	8,7	3,0	4,8
Злоупотреба с наркотици	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	70,0	86,7	82,1	100,0	87,0	93,9	92,1
Злоупотреба с алкохол	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Диагностични увреждания												
Неопределени	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Няма	0,0	0,0	5,6	2,9	0,0	0,0	6,7	0,0	0,0	0,0	6,1	3,2
Физическо увреждане	100,0	92,3	66,7	80,0	100,0	100,0	93,3	46,4	100,0	95,7	78,8	87,3
Зрително, слухово, говорно увреждане	0,0	0,0	16,7	8,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,1	4,8
Нарушени когнитивни функции	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Психично разстройство	0,0	7,7	5,6	5,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3	3,0	3,2

Таблица С.2.2.3 Характеристика на децата, жертви на сексуално насилие

	Сексуално насилие (n=21)											
	Момчета				Момичета				Общо			
	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо
Общо случаи на сексуално насилие	2	0	1	3	1	6	11	18	3	6	12	21
Образование												
Неопределено	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Не е посещавал/а училище въобще	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Отпаднал/а от училище	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	18,2	11,1	0,0	0,0	16,7	9,5
Посещава училище	100,0		100,0	100,0	100,0	83,3	81,8	83,3	100,0	83,3	83,3	85,7
Работа												
Неопределено	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Не работи	100,0		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Работи (домашна работа, без заплащане)	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Работи (на заплата)	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Обучителни проблеми												
Неопределени	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	9,1	5,6	0,0	0,0	8,3	4,8
Няма	100,0		0,0	66,7	100,0	16,7	36,4	33,3	100,0	16,7	33,3	38,1
Обучителни трудности	0,0		0,0	0,0	0,0	16,7	18,2	16,7	0,0	16,7	16,7	14,3
Учи в клас за деца със специални потребности	0,0		100,0	33,3	0,0	16,7	0,0	5,6	0,0	16,7	8,3	9,5
Нередовно посещение на училище	0,0		0,0	0,0	0,0	50,0	36,4	38,9	0,0	50,0	33,3	33,3
Поведенчески проблеми												
Неопределени	50,0		0,0	33,3	0,0	0,0	9,1	5,6	33,3	0,0	8,3	9,5
Няма	50,0		0,0	33,3	100,0	50,0	45,5	50,0	66,7	50,0	41,7	47,6
Проблеми в училище	0,0		0,0	0,0	0,0	33,3	18,2	22,2	0,0	33,3	16,7	19,0
Проблеми въкъщи	0,0		0,0	0,0	0,0	16,7	27,3	22,2	0,0	16,7	25,0	19,0
Насилствено поведение	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Тормоз	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Самонараняващо се поведение	0,0		0,0	0,0	0,0	16,7	0,0	5,6	0,0	16,7	0,0	4,8
Бягство	0,0		0,0	0,0	0,0	16,7	18,2	16,7	0,0	16,7	16,7	14,3
Негативно влияние на връстници	0,0		0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	16,7	0,0	50,0	0,0	14,3
Неподходящо сексуално поведение	0,0		100,0	33,3	0,0	33,3	0,0	11,1	0,0	33,3	8,3	14,3
Замесване в криминални прояви	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	36,4	22,2	0,0	0,0	33,3	19,0
Злоупотреба с алкохол и наркотични вещества												
Неуточнена	0,0		0,0	0,0	0,0	16,7	18,2	16,7	0,0	16,7	16,7	14,3
Няма	100,0		100,0	100,0	100,0	66,7	72,7	72,2	100,0	66,7	75,0	76,2
Злоупотреба с наркотици	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	9,1	5,6	0,0	0,0	8,3	4,8
Злоупотреба с алкохол	0,0		0,0	0,0	0,0	16,7	0,0	5,6	0,0	16,7	0,0	4,8
Диагностични увреждания												
Неопределени	0,0		100,0	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,3	4,8
Няма	100,0		0,0	66,7	100,0	83,3	90,9	88,9	100,0	83,3	83,3	85,7
Физическо увреждане	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Зрително, слухово, говорно увреждане	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Нарушени когнитивни функции	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	9,1	5,6	0,0	0,0	8,3	4,8
Психично разстройство	0,0		0,0	0,0	0,0	16,7	0,0	5,6	0,0	16,7	0,0	4,8

Таблица С.2.2.4 Характеристика на децата, жертви на психическо насилие.

	Психическо насилие (n=32)											
	Момчета				Момичета				Общо			
	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо
Общо случаи на психическо насилие	3	7	6	16	2	6	8	16	5	13	14	32
Образование												
Неопределено	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Не е посещавал/а училище въобще	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Отпаднал/а от училище	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Посещава училище	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	93,8	100,0	100,0	92,9	96,9
Друго												
0	0	0	0	0	0	0	12,5	6,3	0	0	7,1	3,1
Работа												
Неопределено	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Не работи	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Работи (домашна работа, без заплащане)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Работи (на заплата)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Обучителни проблеми												
Неопределени	33,3	0,0	0,0	6,3	0,0	0,0	12,5	6,3	20,0	0,0	7,1	6,3
Няма	66,7	85,7	33,3	62,5	100,0	66,7	37,5	56,3	80,0	76,9	35,7	59,4
Обучителни трудности	0,0	14,3	50,0	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,7	21,4	12,5
Учи в клас за деца със специални потребности	0,0	0,0	33,3	12,5	0,0	16,7	12,5	12,5	0,0	7,7	21,4	12,5
Нередовно посещение на училище	0,0	0,0	33,3	12,5	0,0	16,7	37,5	25,0	0,0	7,7	35,7	18,8
Поведенчески проблеми												
Неопределени	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Няма	66,7	85,7	33,3	62,5	100,0	83,3	62,5	75,0	80,0	84,6	50,0	68,8
Проблеми в училище	0,0	14,3	66,7	31,3	0,0	0,0	25,0	12,5	0,0	7,7	42,9	21,9
Проблеми въкъщи	0,0	0,0	50,0	18,8	0,0	33,3	25,0	25,0	0,0	15,4	35,7	21,9
Насилствено поведение	33,3	14,3	16,7	18,8	0,0	0,0	12,5	6,3	20,0	7,7	14,3	12,5
Тормоз	0,0	0,0	16,7	6,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,1	3,1
Самонараняващо се поведение	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Бягство	0,0	0,0	50,0	18,8	0,0	33,3	0,0	12,5	0,0	15,4	21,4	15,6
Негативно влияние на връстници	0,0	0,0	50,0	18,8	0,0	33,3	12,5	18,8	0,0	15,4	28,6	18,8
Неподходящо сексуално поведение	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,7	12,5	12,5	0,0	7,7	7,1	6,3
Замесване в криминални прояви	0,0	0,0	16,7	6,3	0,0	0,0	12,5	6,3	0,0	0,0	14,3	6,3
Злоупотреба с алкохол и наркотични вещества												
Неуточнена	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,7	0,0	6,3	0,0	7,7	0,0	3,1
Няма	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	66,7	62,5	68,8	100,0	84,6	78,6	84,4
Злоупотреба с наркотици	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5	6,3	0,0	0,0	7,1	3,1
Злоупотреба с алкохол	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,7	25,0	18,8	0,0	7,7	14,3	9,4
Диагностични увреждания												
Неопределени	0,0	14,3	0,0	6,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,7	0,0	3,1
Няма	100,0	71,4	66,7	75,0	100,0	100,0	87,5	93,8	100,0	84,6	78,6	84,4
Физическо увреждане	0,0	0,0	33,3	12,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	6,3
Зрително, слухово, говорно увреждане	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Нарушени когнитивни функции												
0,0	14,3	0,0	6,3	0,0	0,0	12,5	6,3	0,0	7,7	7,1	6,3	
Психично разстройство												
0,0	0,0	33,3	12,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	6,3	

Таблица С.2.2.5 Характеристика на децата, жертви на пренебрегване

	Пренебрегване (n=19)											
	Момчета				Момичета				Общо			
	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо	11	13	16	Общо
Общо случаи на пренебрегване	0	4	9	13	1	1	4	6	1	5	13	19
Образование												
Неопределено		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Не е посещавал/а училище въобще		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Отпаднал/а от училище		25,0	0,0	7,7	0,0	0,0	25,0	16,7	0,0	20,0	7,7	10,5
Посещава училище		75,0	100,0	92,3	100,0	100,0	75,0	83,3	100,0	80,0	92,3	89,5
Работа												
Неопределено		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Не работи		100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	100,0	83,3	100,0	80,0	100,0	94,7
Работи (домашна работа, без заплащане)		0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	16,7	0,0	20,0	0,0	5,3
Работи (на заплата)		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Обучителни проблеми												
Неопределени		25,0	0,0	7,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	0,0	5,3
Няма		25,0	22,2	23,1	100,0	0,0	50,0	50,0	100,0	20,0	30,8	31,6
Обучителни трудности		0,0	44,4	30,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	30,8	21,1
Учи в клас за деца със специални потребности		25,0	22,2	23,1	0,0	100,0	0,0	16,7	0,0	40,0	15,4	21,1
Нередовно посещение на училище		25,0	11,1	15,4	0,0	0,0	50,0	33,3	0,0	20,0	23,1	21,1
Поведенчески проблеми												
Неопределени		50,0	11,1	23,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	7,7	15,8
Няма		50,0	33,3	38,5	100,0	100,0	75,0	83,3	100,0	60,0	46,2	52,6
Проблеми в училище		25,0	55,6	46,2	0,0	100,0	0,0	16,7	0,0	40,0	38,5	36,8
Проблеми въкъщи		25,0	33,3	30,8	0,0	100,0	25,0	33,3	0,0	40,0	30,8	31,6
Насилствено поведение		50,0	22,2	30,8	0,0	0,0	50,0	33,3	0,0	40,0	30,8	31,6
Побойник/грубиян		25,0	22,2	23,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	15,4	15,8
Тормоз		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Самонараняващо се поведение		25,0	33,3	30,8	0,0	200,0	0,0	33,3	0,0	60,0	23,1	31,6
Бягство		25,0	44,4	38,5	0,0	100,0	0,0	16,7	0,0	40,0	30,8	31,6
Негативно влияние на връстници		0,0	11,1	7,7	0,0	100,0	0,0	16,7	0,0	20,0	7,7	10,5
Неподходящо сексуално поведение		25,0	22,2	23,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	15,4	15,8
Замесване в криминални прояви		50,0	11,1	23,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	7,7	15,8
Злоупотреба с алкохол и наркотични вещества												
Неуточнена		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Няма		100,0	88,9	92,3	100,0	0,0	100,0	83,3	100,0	80,0	92,3	89,5
Злоупотреба с наркотици		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Злоупотреба с алкохол		0,0	11,1	7,7	0,0	100,0	0,0	16,7	0,0	20,0	7,7	10,5
Диагностични увреждания												
Неопределени		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Няма		100,0	66,7	76,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	76,9	84,2
Физическо увреждане		0,0	22,2	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,4	10,5
Зрително, слухово, говорно увреждане		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Нарушени когнитивни функции		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Психично разстройство		0,0	33,3	23,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	23,1	15,8

С.2.3. Характеристики на семействата и домакинствата на малтретираните деца

Таблица С.2.3 Характеристика на семействата и домакинствата на децата по форма на малтретиране.

	Форма на малтретиране				
	Физическо насилие (n=63)	Сексуално насилие (n=21)	Психическо насилие (n=32)	Пренебрегване (n=19)	Всички форми на малтретиране (n=103)
Семейство					
Неуточнено	6,3	9,5	3,1	0,0	5,8
Женени родители	41,3	28,6	43,8	10,5	35,0
Разведени родители	19,0	9,5	28,1	26,3	21,4
Семейство на самотен родител	27,0	28,6	12,5	47,4	25,2
Семейство /с втори баща или майка/	6,3	19,0	12,5	15,8	11,7
Приемно семейство	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Осиновители	0,0	4,8	0,0	0,0	1,0
Брой съжителители					
Неуточнен	11,1	9,5	6,3	0,0	8,7
1	7,9	9,5	9,4	5,3	6,8
2	22,2	23,8	25,0	36,8	25,2
3	27,0	9,5	28,1	31,6	25,2
4	12,7	9,5	15,6	10,5	12,6
>5	19,0	38,1	15,6	15,8	21,4
Идентичност на съжителителите					
Неуточнена	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0
Майка	71,4	61,9	78,1	63,2	69,9
Баща	52,4	47,6	56,3	42,1	51,5
Братя и сестри	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Баба и дядо	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Други роднини	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Партньор на родителя	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Други SAN жертви					
Неуточнени	3,2	14,3	0,0	0,0	4,9
Няма	65,1	76,2	59,4	42,1	66,0
Братя и сестри	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Други видове насилие	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Неуточнено	79,4	238,1	156,3	0,0	145,6
Няма	15,9	47,6	31,3	0,0	29,1
Насилие от интимния партньор	47,6	142,9	93,8	0,0	87,4
Насилие над стари хора	4,8	14,3	9,4	0,0	8,7
Насилие от брат/сестра	11,1	33,3	21,9	0,0	20,4
Адекватно жилище					
Неуточнено	0,0	14,3	0,0	0,0	2,9
Не	74,6	71,4	71,9	36,8	72,8
Да	15,9	14,3	12,5	47,4	18,4
Приходи на домакинството					
Неуточнени	11,1	14,3	15,6	21,1	9,7
Много ниски	14,3	19,0	15,6	47,4	19,4
Ниски	25,4	23,8	18,8	15,8	24,3
Средни	46,0	42,9	40,6	10,5	43,7
Високи	3,2	0,0	6,3	5,3	1,9
Много високи	0,0	0,0	3,1	0,0	1,0
Източник на доходите					
Неуточнен	15,9	14,3	6,3	100,0	15,5
Без източник на доходи	0,0	4,8	0,0	0,0	1,0
Пълно работно време	44,4	38,1	56,3	0,0	42,7
Почасово/Сезонна заетост	12,7	0,0	6,3	5,3	8,7
Социални помощи	15,9	23,8	12,5	36,8	19,4
Неприложим източник	11,1	19,0	6,3	26,3	12,6
Финансови проблеми					
Неуточнени	4,8	14,3	6,3	5,3	4,9
Не	46,0	42,9	40,6	21,1	41,7
Да	49,2	42,9	53,1	73,7	53,4

С.2.4. CAN-извършители и грижещи се за малтретираните деца

Таблица С.2.4 Извършители и грижещи се

	Извършители и грижещи се			
	Само извършители	Извършители и грижещи се	Само грижещи се	Общо
Честота	70	43	108	221
%	31,67	19,46	48,87	100

С.2.5. Характеристика на извършители и грижещи се

Таблица С.2.5.1 Характеристика на извършители спрямо формата на малтретиране

	Форма на малтретиране				
	Физическо насилие (n=63)	Сексуално насилие (n=21)	Психическо насилие (n= 32)	Пренебрегване (n=19)	Всички форми на малтретиране (n=103)
Брой извършители	41	18	21	4	84
Неопределен	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	70,7	77,8	81,0	100,0	76,2
2	14,6	0,0	9,5	0,0	9,5
3	14,6	0,0	9,5	0,0	9,5
4 или повече	0,0	22,2	0,0	0,0	4,8
Тип на извършителя					
Неопределен	7,3	0,0	4,8	0,0	4,8
Извършител	90,2	94,4	95,2	75,0	91,7
Предполагам извършител	2,4	5,6	0,0	25,0	3,6
Пол					
Неопределен	4,9	0,0	4,8	0,0	3,6
Мъжки	82,9	94,4	66,7	50,0	79,8
Женски	12,2	5,6	28,6	50,0	16,7
Възрастова група					
>18	31,7	27,8	23,8	0,0	27,4
19-24	2,4	0,0	4,8	0,0	2,4
25-34	12,2	0,0	0,0	0,0	6,0
35-44	24,4	5,6	61,9	75,0	32,1
45-54	2,4	5,6	0,0	0,0	2,4
55-64	2,4	5,6	0,0	0,0	2,4
>65	24,4	55,6	9,5	25,0	27,4
Образование					
Неопределено	36,6	66,7	28,6	75,0	42,9
Не е посещавал училище	7,3	0,0	0,0	0,0	3,6
Начално училище	7,3	22,2	14,3	0,0	11,9
Прогимназия	12,2	0,0	4,8	25,0	8,3
Гимназия	19,5	5,6	28,6	0,0	17,9
Техникум	14,6	5,6	9,5	0,0	10,7
Университет	2,4	0,0	14,3	0,0	4,8
Следдипломна квалиф.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Работа					
Неуточнена	24,4	55,6	9,5	25,0	27,4
Работещ	22,0	5,6	38,1	0,0	21,4
Неработещ	48,8	38,9	52,4	75,0	48,8
Пенсионер	4,9	0,0	0,0	0,0	2,4
Семейно положение					
Неуточнено	26,8	44,4	9,5	25,0	26,2
Неженен/Неомъжена	31,7	50,0	23,8	0,0	32,1
Женен/Омъжена	19,5	0,0	28,6	0,0	16,7
Живеещ на семейни начала	12,2	0,0	14,3	0,0	9,5
Разделен/а	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Разведен/а	4,9	0,0	14,3	50,0	8,3
Вдовец/Вдовица	4,9	5,6	9,5	25,0	7,1

(Таблица С.2.5.1
продължение)

	Форма на малтретиране				
	Физическо насилие (n=63)	Сексуално насилие (n= 21)	Психическо насилие (n= 32)	Пренебрегване (n=19)	Всички форми на малтретиране (n=103)
Връзка с детето	41	18	21	4	84
Неопределена	39,0	11,1	19,0	0,0	26,2
Майка	4,9	0,0	14,3	50,0	8,3
Баща	24,5	5,6	33,2	25,0	22,5
Доведена майка	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Доведен баща	2,4	0,0	0,0	0,0	1,2
Брат/сестра	2,4	5,6	4,8	0,0	3,6
Полубрат/сестра	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Доведен брат/сестра	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Баба/дядо	2,4	0,0	4,8	0,0	2,4
Друг кръвен роднина	2,4	0,0	0,0	25,0	2,4
Некръвни роднини	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Приеман родител	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Служител в институция за грижи за детето	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Здравен работник	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Партньор на родителя	4,9	0,0	4,8	0,0	3,6
Интимен приятел/ка	2,4	16,6	0,0	0,0	4,8
Съквартирант	0,0	5,6	0,0	0,0	1,2
Свързани чрез работата	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Съсед	0,0	5,6	0,0	0,0	1,2
Приятел	4,9	22,2	4,8	0,0	8,3
Официален/юридически орган	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Непознат	7,4	27,7	0,0	0,0	9,5
Учител	2,4	0,0	14,3	0,0	4,8
Учител/треньор (извънучилищни дейности)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Семеен приятел	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Анамнеза на злоупотреба с алкохол и наркотични вещества					
Неопределена	17,1	50,0	14,3	0,0	22,6
Няма	70,7	50,0	76,2	50,0	66,7
Злоупотреба с наркотици	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Злоупотреба с алкохол	12,2	0,0	9,5	50,0	10,7
Физически/психически увреждания					
Неопределени	14,6	44,4	4,8	0,0	17,9
Няма	85,4	50,0	71,4	100,0	75,0
Физически увреждания	0,0	0,0	9,5	0,0	2,4
Психически разстройства	0,0	0,0	9,5	0,0	2,4
Нарушено когнитивно функциониране	0,0	5,6	4,8	0,0	2,4
Данни за преживяно насилие					
Неуточнени	46,3	50,0	14,3	50,0	39,3
Няма	48,8	50,0	66,7	50,0	53,6
Да	4,9	0,0	19,0	0,0	7,1
Прецидни подобни деяния					
Неуточнени	14,6	44,4	14,3	25,0	21,4
Няма	63,4	44,4	57,1	50,0	57,1
Да	22,0	11,1	28,6	25,0	21,4

Таблица С.2.5.2 Характеристики на грижещите се за детето, които са били извършители на CAN - по форма на малтретиране

	Форма на малтретиране				
	Физическо насилие (n=63)	Сексуално насилие (n= 21)	Психическо насилие (n= 32)	Пренебрегване (n=19)	Всички форми на малтретиране (n=103)
Брой на грижещите се/извършителите	27	6	14	19	66
Неопределен	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	77,8	50,0	85,7	47,4	68,2
2	22,2	0,0	14,3	52,6	27,3
3	0,0	50,0	0,0	0,0	4,5
4 или повече	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Тип на извършителя					
Неопределен	3,7	16,7	14,3	5,3	7,6
Извършител	92,6	66,7	85,7	84,2	86,4
Предполагам извършител	3,7	16,7	0,0	10,5	6,1
Пол					
Неопределен	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Мъжки	70,4	66,7	57,1	42,1	59,1
Женски	29,6	33,3	42,9	57,9	40,9
Възрастова група					
>18	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
19-24	14,8	0,0	14,3	21,1	15,2
25-34	33,3	0,0	50,0	15,8	28,8
35-44	22,2	33,3	14,3	21,1	21,2
45-54	11,1	0,0	14,3	21,1	13,6
55-64	3,7	0,0	0,0	15,8	6,1
>65	14,8	66,7	7,1	5,3	15,2
Образование					
Неопределено	48,1	100,0	50,0	52,6	54,5
Не е посещавал училище	3,7	0,0	0,0	5,3	3,0
Начално училище	11,1	0,0	21,4	21,1	15,2
Прогимназия	14,8	0,0	7,1	21,1	13,6
Гимназия	11,1	0,0	7,1	0,0	6,1
Техникум	7,4	0,0	14,3	0,0	6,1
Университет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Следдипломна квалификация	3,7	0,0	0,0	0,0	1,5
Работа					
Неуточнена	22,2	50,0	21,4	21,1	24,2
Работещ	29,6	33,3	28,6	0,0	21,2
Неработещ	33,3	16,7	50,0	52,6	40,9
Пенсионер	14,8	0,0	0,0	26,3	13,6
Семейно положение					
Неуточнено	11,1	33,3	0,0	21,1	13,6
Неженен/Неомъжена	3,7	0,0	7,1	15,8	7,6
Женен/Омъжена	37,0	16,7	35,7	10,5	27,3
Живеещ на семейни начала	14,8	33,3	21,4	26,3	21,2
Разделен/а	3,7	0,0	7,1	5,3	4,5
Разведен/а	22,2	0,0	21,4	15,8	18,2
Вдовец/Вдовица	7,4	16,7	7,1	5,3	7,6

(Таблица С.2.5.2
продължение)

	Форма на малтретиране				
	Физическо насилие (n=63)	Сексуално насилие (n= 21)	Психическо насилие (n= 32)	Пренебрегване (n=19)	Всички форми на малтретиране (n=103)
Връзка с детето	27	6	14	19	66
Неопределена	0,0	0,0	7,1	15,8	6,1
Майка	22,2	0,0	35,7	36,8	27,3
Баща	55,6	50,0	57,1	26,3	47,0
Доведена майка	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Доведен баща	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Брат/сестра	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Полубрат/сестра	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Доведен брат/сестра	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Баба/дядо	14,8	0,0	0,0	15,8	10,6
Друг кръвен роднина	3,7	0,0	0,0	0,0	1,5
Некръвни роднини	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Приемен родител	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Служител в институция за грижи за детето	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Здравен работник	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Партньор на родителя	3,7	16,7	0,0	5,3	4,5
Интимен приятел/ка	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Съквартирант	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Свързани чрез работата	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Съсед	0,0	16,7	0,0	0,0	1,5
Приятел	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Официален/юридически орган	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Непознат	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Учител в училище	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Учител/треньор (извънучилищни дейности)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Семеен приятел	0,0	16,7	0,0	0,0	1,5
Анамнеза на злоупотреба с алкохол и наркотични вещества					
Неопределена	14,8	33,3	0,0	0,0	9,1
Няма	51,9	50,0	50,0	63,2	54,5
Злоупотреба с наркотици	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Злоупотреба с алкохол	33,3	16,7	50,0	36,8	36,4
Физически/психични увреждания					
Неопределени	11,1	16,7	0,0	0,0	6,1
Няма	70,4	83,3	85,7	73,7	75,8
Физически увреждания	11,1	0,0	0,0	10,5	7,6
Психически разстройства	0,0	0,0	0,0	5,3	1,5
Нарушено когнитивно функциониране	7,4	0,0	14,3	10,5	9,1
Данни за преживяно насилие					
Неуточнени	33,3	33,3	28,6	21,1	28,8
Няма	51,9	66,7	42,9	63,2	54,5
Да	14,8	0,0	28,6	15,8	16,7
Предишни подобни деяния					
Неуточнени	3,7	33,3	0,0	0,0	4,5
Няма	44,4	66,7	57,1	63,2	54,5
Да	51,9	0,0	42,9	36,8	40,9

Таблица С.2.5.3 Характеристика на грижещите се за детето по форма на малтретиране

	Форма на малтретиране				
	Физическо насилие (n=63)	Сексуално насилие (n= 21)	Психическо насилие (n= 32)	Пренебрегване (n=19)	Всички форми на малтретиране (n=103)
Брой на грижещите се	89	33	48	14	184
Неопределен	38,2	9,1	37,5	14,3	31,0
1	19,1	27,3	18,8	50,0	22,8
2	40,4	57,6	39,6	28,6	42,4
3	2,2	6,1	4,2	7,1	3,8
4 или повече	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Пол					
Неопределен	0,0	3,0	0,0	0,0	0,5
Мъжки	47,2	42,4	39,6	42,9	44,0
Женски	52,8	54,5	60,4	57,1	55,4
Възрастова група					
>18	1,1	3,0	2,1	0,0	1,6
19-24	1,1	0,0	0,0	0,0	0,5
25-34	11,2	18,2	6,3	7,1	10,9
35-44	40,4	18,2	50,0	42,9	39,1
45-54	14,6	27,3	10,4	28,6	16,8
55-64	5,6	6,1	6,3	14,3	6,5
>65	2,2	0,0	4,2	0,0	2,2
Неопределена	23,6	27,3	20,8	7,1	1366,7
Връзка с детето					
Неопределена	0,0	3,0	0,0	0,0	0,5
Майка	47,2	42,4	52,1	42,9	47,3
Баща	34,8	36,4	35,4	35,7	35,3
Доведена майка	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Доведен баща	1,1	0,0	0,0	0,0	0,5
Брат/сестра	5,6	9,1	8,3	14,3	7,6
Полубрат/сестра	6,7	0,0	4,2	0,0	4,3
Доведен брат/сестра	1,1	3,0	0,0	0,0	1,1
Баба/дядо	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Друг кръвен роднина	1,1	0,0	0,0	0,0	0,5
Не кръвни роднини	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Приемна майка	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Приемна баща	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Служител в институция за грижи за детето	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Партньор на родителя	2,2	6,1	0,0	7,1	2,7
Вид на настойничеството					
Неопределен	13,5	6,1	8,3	21,4	11,4
Родител	82,0	81,8	87,5	78,6	83,2
Настойник	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Доведен родител	1,1	0,0	0,0	0,0	0,5
Приемна родител	0,0	12,1	0,0	0,0	2,2
Временен настойник	3,4	0,0	4,2	0,0	2,7

(Таблица С.2.5.3
продължение)

	Форма на малтретиране				
	Физическо насилие (n=63)	Сексуално насилие (n= 21)	Психическо насилие (n= 32)	Пренебрегване (n=19)	Всички форми на малтретиране (n=103)
Образование	89	33	48	14	184
Неопределено	44,9	54,5	39,6	42,9	45,1
Не е посещавал училище	7,9	12,1	6,3	21,4	9,2
Начално училище	6,7	12,1	10,4	14,3	9,2
Прогимназия	10,1	6,1	4,2	21,4	8,7
Гимназия	13,5	3,0	16,7	0,0	11,4
Техникум	14,6	6,1	14,6	0,0	12,0
Университет	2,2	6,1	8,3	0,0	4,3
Следдипломна квалификация	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Работа					
Неуточнена	5,6	18,2	14,6	14,3	10,9
Работещ	60,7	36,4	52,1	21,4	51,1
Неработещ	24,7	36,4	25,0	57,1	29,3
Пенсионер	9,0	9,1	8,3	7,1	8,7
Семейно положение					
Неуточнено	2,2	3,0	6,3	7,1	3,8
Неженен/Неомъжена	7,9	12,1	6,3	14,3	8,7
Женен/Омъжена	58,4	39,4	54,2	28,6	51,6
Живеещ на семейни начала	18,0	30,3	14,6	14,3	19,0
Разделен/а	2,2	0,0	4,2	7,1	2,7
Разведен/а	7,9	6,1	12,5	14,3	9,2
Вдовец/Вдовица	3,4	9,1	2,1	14,3	4,9
Анамнеза на злоупотреба с алкохол и наркотични вещества					
Неопределена	9,0	12,1	8,3	0,0	8,7
Няма	80,9	84,8	81,3	57,1	79,9
Злоупотреба с наркотици	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Злоупотреба с алкохол	10,1	3,0	10,4	42,9	11,4
Физически/психични увреждания					
Неопределени	6,7	6,1	4,2	0,0	5,4
Няма	84,3	90,9	81,3	78,6	84,2
Физически увреждания	5,6	3,0	10,4	7,1	6,5
Психически разстройства	1,1	0,0	0,0	0,0	0,5
Нарушено когнитивно функциониране	2,2	0,0	4,2	14,3	3,3
Данни за преживяно насилие					
Неуточнени	20,2	15,2	6,3	0,0	14,1
Няма	64,0	78,8	66,7	85,7	69,0
Да	15,7	6,1	27,1	14,3	16,8
История на CAN нарушителите					
Неопределена	15,7	18,2	18,8	7,1	16,3
Няма	70,8	78,8	60,4	64,3	69,0
Да	13,5	3,0	20,8	28,6	14,7

С.2.6. Организации, включени в администриране на CAN случаите и предлагани услуги на децата жертви и на техните семейства

Таблица С.2.6.1. Служби, включени в администриране на случаите на насилие и пренебрегване - по форма на малтретиране

	Форма на малтретиране				
	Физическо насилие (n=63)	Сексуално насилие (n= 21)	Психическо насилие (n= 32)	Пренебрегване (n=19)	Всички форми на малтретиране (n=103)
Проучване(проверка на сигнала)					
Неопределен	1,6	4,8	0,0	0,0	1,0
Медицински/Здравни служби	33,3	47,6	21,9	21,1	32,0
Психично-здравни служби	3,2	4,8	6,3	5,3	1,9
Училищни служби	34,9	23,8	37,5	36,8	33,0
Социални служби	77,8	71,4	71,9	84,2	76,7
Полиция	66,7	76,2	78,1	84,2	67,0
Правни/Юридически служби	14,3	38,1	21,9	15,8	19,4
Потвърждение за малтретиране					
Неопределен	22,2	42,9	28,1	15,8	24,3
Медицински/Здравни служби	39,7	4,8	9,4	15,8	26,2
Психично-здравни служби	77,8	57,1	71,9	84,2	24,3
Училищни служби	12,7	0,0	21,9	36,8	13,6
Социални служби	44,4	33,3	53,1	68,4	46,6
Полиция	36,5	38,1	50,0	68,4	38,8
Правни/Юридически служби	9,5	38,1	18,8	15,8	15,5
Предприети законови дейности					
Неопределени	1,6	0,0	0,0	0,0	1,0
Непредприето правно действие	4,8	4,8	6,3	5,3	4,9
Соц. служби/ полицейски мерки-НЕ въввл.на съда	54,0	47,6	56,3	36,8	50,5
Приложени спешни процедури	25,4	47,6	21,9	52,6	28,2
Правно действ. за защита на жертвата	15,9	19,0	25,0	21,1	19,4
Правно действие за отнемане на род.права	93,7	95,2	93,8	94,7	0,0
Полицейски/съдебни действия за преследване на насилника	6,3	9,5	9,4	15,8	5,8
План за действие					
Неопределено	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Детето остава в дома си без интервенция	19,0	4,8	15,6	0,0	15,5
Детето остава в дома си с планирана интервенция	38,1	42,9	43,8	36,8	41,7
Детето е преместено от дома си	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Детето е преместено от дома си със съд. решение	25,4	23,8	25,0	21,1	22,3
Извеждане извън дома					
Неуточнено	0,0	0,0	0,0	0,0	17,5
Без извеждане от дома	52,4	47,6	56,3	36,8	54,4
Детска институция	11,1	19,0	12,5	42,1	13,6
Подслон за майки и деца	7,9	0,0	3,1	0,0	5,8
Грижа от близки и роднини/ разширено семейство	7,9	4,8	9,4	5,3	5,8
Приемна грижа с доброволец / платени болногледачи	1,6	0,0	0,0	0,0	1,0
Осиновяване със съгласие на родителите или съдебна заповед	46,0	52,4	43,8	63,2	0,0
Насилникът напуска семейния дом	3,2	0,0	6,3	5,3	1,9

Таблица С.2.6.2 Насочване към служби и предлагани услуги за децата, жертви и техните семейства - по форма на малтретиране

	Форма на малтретиране				
	Физическо насилие (n=63)	Сексуално насилие (n= 21)	Психическо насилие (n= 32)	Пренебрегване (n=19)	Всички форми на малтретиране (n=103)
Насочване към услуги	0,0	9,5	0,0	0,0	1,9
Неопределени	14,3	0,0	3,1	0,0	8,7
Няма	7,9	9,5	15,6	10,5	7,8
Програма за подкрепа на родители	0,0	0,0	3,1	5,3	1,0
Консултиране за наркотична или алк. зависимост	39,7	33,3	50,0	42,1	38,8
Консултиране по други семейни въпроси	22,2	28,6	18,8	21,1	21,4
Социална помощ	1,6	0,0	3,1	0,0	1,0
Обществена трапезария	22,2	9,5	18,8	42,1	18,4
Настаняване в институция	17,5	0,0	18,8	10,5	14,6
Консултиране за домашно насилие	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Психиатрична помощ	42,9	42,9	62,5	26,3	40,8
Психологична помощ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Насочване към специално обучение	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Възстановителна програма	3,2	0,0	6,3	0,0	1,9
Програма за подкрепа на жертва	4,8	0,0	6,3	10,5	2,9
Медицински/дентални услуги	17,5	42,9	28,1	42,1	28,2
Друго детско консултиране					
Получени услуги	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9
Неопределени	12,7	9,5	3,1	0,0	7,8
Няма	4,8	9,5	6,3	0,0	4,9
Програма за подкрепа на родители	0,0	0,0	3,1	5,3	1,0
Консултиране за наркотична или алк. зависимост	46,0	33,3	56,3	42,1	43,7
Консултиране по други семейни въпрос	15,9	28,6	18,8	21,1	17,5
Социална помощ	1,6	0,0	3,1	0,0	1,0
Обществена трапезария	22,2	9,5	18,8	42,1	18,4
Настаняване в институция	14,3	0,0	18,8	10,5	12,6
Консултиране за домашно насилие	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Психиатрична помощ	46,0	42,9	62,5	26,3	42,7
Психологична помощ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Насочване към специално обучение	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Възстановителна програма	3,2	0,0	6,3	0,0	1,9
Програма за подкрепа на жертва	4,8	0,0	6,3	10,5	2,9
Медицински/дентални услуги	20,6	42,9	28,1	42,1	30,1
Друго детско консултиране	0,0	9,5	0,0	0,0	1,9

С.3. Пълнота на файла, касаещ характеристиките на регистрираните САН случаи: поуки от липсващите данни

Таблица С.3 Наличие на информация, засягаща характеристиките на регистрираните случаи на насилие и пренебрегване

	Наличие на информация (n=103)			
	Налична информация		Липсваща/неуточнена информация	
	f	%	f	%
Дата на доклада	90	60	60	40
Информация за детето				
Възраст	103	100,00	0	0,00
Дата на раждане	90	60,00	60	40,00
Пол	103	100,00	0	0,00
Националност	103	100,00	0	0,00
Образование	102	99,03	1	0,97
Работа	102	99,03	1	0,97
Обучитени трудности	99	96,12	4	3,88
Поведенчески проблеми	101	98,06	2	1,94
Злоупотреба с алкохол и наркотични вещества	99	96,12	4	3,88
Диагностицирани увреждания	102	99,03	1	0,97
Информация за контакт				
Телефонен номер	101	98,06	2	1,94
Адрес	84	81,55	19	18,45
Информация за инцидента				
Честота на малтретирането	90	87,38	13	12,62
Източник на информация	101	98,06	2	1,94
Място на инцидента	99	96,12	4	3,88
Форма на насилие	103	100,00	0	0,00
Физическо насилие				
Статус на физическото насилие	63	61,17	40	38,83
Вид на физическото насилие	63	61,17	40	38,83
Увреди по време на физическото насилие	62	60,19	41	39,81
Естество на физическите увреждания	38	36,89	65	63,11
Сексуално насилие				
Статус на сексуалното насилие	21	20,39	82	79,61
Вид на сексуалното насилие	21	20,39	82	79,61
Психическо насилие				
Статус на психичното насилие	32	31,07	71	68,93
Вид на психичното насилие	32	31,07	71	68,93
Пренебрегване				
Статус на пренебрегването	19	18,45	84	81,55
Вид на пренебрегването	19	18,45	84	81,55
Проучване(проверка на сигнала)	102	99,03	1	0,97
Потвърждение на малтретирането	78	75,73	25	24,27
Предприети законови действия	102	99,03	1	0,97
План за действие	103	100,00	0	0,00
Извеждане извън дома	102	99,03	1	0,97

(Таблица С.3. продължение)

	Наличие на информация			
	Налична информация		Липсваща информация	
	f	%	f	%
Информация за извършителя/ите	70			
Брой на извършителите	61	96,83	2	3,17
Статут	5	71,43	2	28,57
Пол	68	97,14	2	2,86
Възраст	51	72,86	19	27,14
Националност	65	92,86	5	7,14
Образование	69	98,57	1	1,43
Заетост	55	78,57	15	21,43
Семейно положение	55	78,57	15	21,43
Връзка с детето	67	95,71	3	4,29
Анамнеза на злоупотреба с алкохол и наркотични вещества	57	81,43	13	18,57
Физически/психически увреждания	59	84,29	11	15,71
Данни за преживяно насилие	40	57,14	30	42,86
Предишни подобни деяния	53	75,71	17	24,29
Информация за контакт				
Телефонен номер	63	90,00	7	10,00
Адрес	63	90,00	7	10,00
Информация за грижещия/щите се				
Връзка с извършителя	90	60,00	60	40,00
Брой на грижещите се	43	100,00	0	0,00
Връзка с детето	40	93,02	3	6,98
Вид на настояничеството	25	58,14	18	41,86
Пол	26	60,47	17	39,53
Възраст	22	51,16	21	48,84
Националност	27	62,79	16	37,21
Образование	15	34,88	28	65,12
Заетост	23	53,49	20	46,51
Семейно положение	27	62,79	16	37,21
Връзка с детето	37	86,05	6	13,95
Анамнеза на злоупотреба с алкохол и наркотични вещества	39	90,70	4	9,30
Физически/психични увреждания	29	67,44	14	32,56
	24	55,81	19	44,19
Информация за контакт				
Телефонен номер	39	90,70	4	9,30
Адрес	38	88,37	5	11,63
Информация за семейството				
Семейно положение	100	97,09	3	2,91
Брой съжителители	95	92,23	8	7,77
Идентичност на съжителите	98	95,15	5	4,85
Други CAN жертви	96	93,20	7	6,80
Други видове насилие	0	0,00	0	0,00
Насочване към услуги	99	96,12	4	3,88
Получени услуги	98	95,15	5	4,85
Информация за домакинството				
Адекватно жилище	98	95,15	5	4,85
Доход на домакинството	93	90,29	10	9,71
Източник на доход	95	92,23	8	7,77
Финансови проблеми	98	95,15	5	4,85
Предишни случаи на насилие				
Вид на най-тежкото малтретиране	28	27,18	75	72,82
Извършител/и	28	27,18	75	72,82
Разследващи институции	28	27,18	75	72,82
Последваща информация	99	96,12	4	3,88

Обобщение на резултатите от CBSS

Основната цел на проучването „Наблюдение на случаи на насилие и пренебрегване на деца“ бе да се оцени нивото на насилие и пренебрегване на деца, като се анализират регистрираните случаи на малтретираните деца от региони Благоевград, Варна и Велико Търново в рамките на една година (2010). Това дава възможност за сравнение с резултатите от епидемиологичното проучване в училищата от съответните стратифицирани региони за същия времеви период (2010 г.)

Използвани бяха методологията и инструментите, разработени в рамките на проекта BECAN, идентични за всички балкански страни, участващи в проекта. В проучването бяха включени 27 организации от региони Благоевград, Варна и Велико Търново (същите региони, стратифицирани за епидемиологичното проучване в училищата), главно дирекции за социално подпомагане чрез съответните отдели за закрила на детето, четири районни полицейски управления, както и неправителствени организации с опит в областта на насилието и пренебрегването на деца.

В голямата си част участващите организации реализират и/или партнират в дейности от областта на първичната, вторична и третична превенция на насилие и пренебрегване на деца.

Голяма част от организациите имат архиви (предимно на хартиен носител) и използват карта (формуляр) за регистриране случаите на насилие и пренебрегване на деца.

По един социален работник от всяка организация е специално обучен да работи с архивите/базите данни на случаи с насилие и пренебрегване на деца.

Честота на насилие

За целта на проучването са анализирани 103 регистрирани случая на деца на възраст 11,13,16 години, жертви на насилие през 2010 година.

Според резултатите от проучването 4 от 1000 деца (3,77/1000) са били жертви на насилие.

Най-често срещано сред регистрираните случаи е физическото насилие (2,31/1000), следвано от психическо насилие (1,17/1000). Случаите на сексуално насилие (0,77/1000) и пренебрегване (0,70/1000) са приблизително с еднаква честота.

Честотата на отделните форми на насилие е еднаква за възрастовите групи в трите региона. Най-голяма е честотата на почти всички форми на насилие при 16-годишните *(5,86/1000), следвани от 13-годишните (4,16/1000), като най-малко са повлияни 11-годишните деца (1,37/1000).

Според региона, в който живеят, най-голяма е честотата на всички форми на насилие при децата от регион Велико Търново (6,01), докато децата от регион Варна са с най-ниска честота (2,38). За регион Варна липсват регистрирани случаи на насилие и пренебрегване на деца на възраст 11 години.

При по-голямата част от регистрираните случаи има само един епизод на насилие или пренебрегване (75,7%). Това се отнася за всички възрастови групи от трите региона.

Характеристики на децата, жертви на насилие и на извършителите на насилие

Голямата част от децата са от семейства с двама родители.

Малка част от децата, жертви на насилие, са отпаднали от училище; 20% имат поведенчески проблеми; бягство от къщи и криминално включване се срещат при една шеста от децата, жертви на насилие.

Извършителите на насилието най-често са хора на средна възраст, от близкото обкръжение на детето. В малък брой от случаите бащата или майката са посочени като извършители.

След епизода на преживяно насилие при по-голямата част от случаите е оказана подкрепа на детето и е изготвен план за действие по конкретния случай.

Оценка на случая е направена от социални служби (n=79), полиция (n=99), медицински служби (n=33), образователни институции.

С малки изключения (1-3 случая за различните показатели) за всички останали има налична информация по отношение на възраст, пол, националност, образование, телефонен номер, източник на сезиране.

Честотата на регистрираните случаи на насилие и пренебрегване на деца за 2010 г. е много по-ниска, в сравнение с установената при епидемиологичното проучване в училищата. Съществува разлика между резултатите от двете проучвания и по отношение на най-разпространената форма на насилие: при CBSS най-често срещано е физическото насилие, докато при епидемиологичното проучване в училищата за 2010 г. с най-голяма честота е психическото насилие.

Разликите се дължат на различни причини.

Една от основните причини за малкия брой регистрирани случаи на насилие и пренебрегване е свързана, от една страна, с факта, че родителите и близките на децата все още не вярват, че биха получили необходимата помощ и съвет от социалните служби. От друга страна, все още за част от родителите е валидна максимата, че възпитанието е само тяхно дело и никой няма право да се намесва и дава съвети как са се държат с децата им.

ПРЕПОРЪКИ

В България няма развита система за мониторинг на случаите на насилие и пренебрегване на деца. Макар че в България има развита система за идентифициране, регистриране и работа по случаи на насилие и пренебрегване на деца, все още съществуват празнини, които трябва да бъдат запълнени, най-вече по отношение на ранното информиране и на координацията между службите и специалистите от различните области при откриване или дори само при съмнение за наличие на насилие над дете.

Необходимо е утвърждаване и прилагане на единна методология и стандарти, алгоритъм за работа и взаимодействие като необходими инструменти за ранно идентифициране, регистриране и адекватна работа в случаите на насилие над дете.

Необходимо е разработване и въвеждане на скрининг за деца в риск от насилие или пренебрегване. Необходимо е прилагане на мултисекторния подход като инструмент за реализиране на ефективни политики и практики за превенция и интервенции при насилие и пренебрегване на деца.

Необходимо е въвеждане на задължително модулно обучение (специализирано, въвеждащо, продължаващо) на служителите, работещи в областта на закрила на децата, по отношение на превенцията и работата с децата и семейства в случаите на насилие над дете.

Резултатите от проучването „Наблюдение на случай“ могат да бъдат използвани за подобряване на системата за идентифициране и мониторинг на случаите на насилие над деца. Добрите практики и успехите на останалите страни, партньори по проекта BECAN, могат да бъдат адаптирани към практиката в България.

Заклучение

В България няма функционираща система за мониторинг на случаи на насилие и пренебрегване на деца. Тя все още е в процес на обсъждане и развитие.

Създадената система за идентифициране, регистриране и работа по случаи на насилие на деца се нуждае от подобряване, най-вече по отношение на координацията между отделните институции и служби, ангажирани с идентификация и интервенции за деца в риск или деца, жертви на насилие, както и ранното информироване и координация между службите и специалистите от различните области при откриване или дори само при съмнение за наличие на насилие над дете.

Идентифицирането, регистрирането и работата по случаите на насилие и пренебрегване на дете е от изключително значение за своевременната и адекватна подкрепа, за намаляване рисковете за насилие над дете както в семейна среда, така и в различните форми на услуги - институционални, резидентни или услуги в общността.

Малкият брой регистрирани случаи на насилие и пренебрегване на деца в сравнение с резултатите, получени от проучването сред учениците в съответните региони, показва, че незначителна част от децата, жертви на насилие, получават необходимата подкрепа.

Мониторингът на случаите на насилие и пренебрегване на деца е от изключителна важност за намаляване на рисковете от повторни случаи на насилие над деца, както и предотвратяване на дългосрочните вредни последствия както за децата и техните семейства, така и за обществото като цяло.

Необходимо е провеждане на регулярно проучване за ефективността на практиките в областта на насилието и пренебрегването на деца, с оглед разработване на базирани на доказателства политики и интервенции.

1. Закон за закрила на детето. ДВ. бр.40 от 29 Май 2012 г.
2. Институт за социални дейности и практики. Чувствителност на системата за установяване, регистриране и съобщаване за случаи на насилие над деца в България, 2007 <http://www.unicef.bg/public/files/press/18.pdf>
3. Правилник за прилагане на Закона за закрила на детето. ДВ. бр.57 от 24 Юли 2009 г.
4. Република България. Министерски съвет. Държавна агенция за закрила на детето. Годишен доклад, 2009. http://sacp.government.bg/media/cms_page_media/22/godishen-doklad-DAZD-2009_1.doc
5. Република България. Министерски съвет. Държавна агенция за закрила на детето. Годишен доклад, 2010. http://sacp.government.bg/media/cms_page_media/22/DOKLAD-DAZD-2010%5B1%5D.doc
6. Република България. Министерски съвет. Държавна агенция за закрила на детето. Годишен доклад, 2011 http://sacp.government.bg/media/cms_page_media/22/1_ot4eten%20doklad%202011.doc
7. Република България. Министерски съвет. Държавна агенция за закрила на детето. Годишен доклад, 2012 http://sacp.government.bg/media/cms_page_media/22/LASTT_DOKLAD-DAZD-2012godina_1.doc
8. Република България. Министерски съвет. Държавна агенция за закрила на детето. Доклад за изпълнението на „Национална програма за закрила на детето за 2009 г.” http://sacp.government.bg/media/cms_page_media/22/last_DOKLAD_DAZD_NP2009.doc
9. Република България. Министерски съвет. Държавна агенция за закрила на детето. Доклад за изпълнението на „Национална програма за закрила на детето за 2010 г.” http://sacp.government.bg/media/cms_page_media/22/NPZD%20DOKLAD%202010.doc
10. Република България. Министерски съвет. Държавна агенция за закрила на детето. Доклад за изпълнението на „Национална програма за закрила на детето за 2011 г.” http://sacp.government.bg/media/cms_page_media/22/DOKLAD_NPZD_2011.doc

ПРИЛОЖЕНИЕ I: Списък на организациите, предлагащи данни

ПРИЛОЖЕНИЕ II: Форми за извличане на информация I и II

ПРИЛОЖЕНИЕ III: Оперативно ръководство за изследователи

ПРИЛОЖЕНИЕ I: Списък на организациите, предлагащи данни за проучването „Наблюдение на случай“ на насилие и пренебрегване на деца

ID	Организация/ регион
Регион	Благоевград
001	Дирекция „Социално подпомагане“, Благоевград
002	Дирекция „Социално подпомагане“, Благоевград - Симитли
003	Дирекция „Социално подпомагане“, Благоевград - Кресна
004	Дирекция „Социално подпомагане“, Петрич
005	Дирекция „Социално подпомагане“, Сандански
006	Дирекция „Социално подпомагане“, Разлог
Регион	Варна
007	Дирекция „Социално подпомагане“, Варна
008	Дирекция „Социално подпомагане“, Долни чифлик
009	Дирекция „Социално подпомагане“, Провадия
010	Дирекция „Социално подпомагане“, Вълчи дол
011	Дирекция „Социално подпомагане“, Девня
012	Дирекция „Социално подпомагане“, Провадия
013	Дирекция „Социално подпомагане“, Суворово
Регион	Велико Търново
014	Дирекция „Социално подпомагане“, Велико Търново
015	Дирекция „Социално подпомагане“, Г.Оряховица
016	Дирекция „Социално подпомагане“, Елена
017	Дирекция „Социално подпомагане“, Лясковец
018	Дирекция „Социално подпомагане“, Павликени
019	Дирекция „Социално подпомагане“, Свищов
020	Дирекция „Социално подпомагане“, Стражица

Районни полицейски управления

Регион Благоевград	Регион Варна	Регион Велико Търново
Благоевград	Варна	Велико Търново
Сандански	xxx	xxx

Други организации

Регион Благоевград	Регион Варна	Регион Велико Търново
xxx	Сдружение „Гаврош“	Център за обществена подкрепа, В.Търново
xxx	xxx	Център за обществена подкрепа, Павликени
xxx	xxx	Кризисен център, Балван
xxx	xxx	

